

Inicjatorzy Monachium działają nadal na międzynarodowej arenie politycznej

Moskwa (PAP). „Prawda”, omawiając w dalszym ciągu tajne dokumenty hitlerowskie, opublikowane przez radzieckie ministerstwo spraw zagranicznych, nawiązuje do informacji b. ambasadora sanacyjnego w Berlinie — Lipskiego, iż przygotowania wojenne Hitlera wywołały duże zaniepokojenie wśród ludności niemieckiej.

Dziennik stwierdza, że to, o czym pisał Lipski, nie mogło być tajemnicą dla Chamberlaina, którego wywiad angielski niewątpliwie dobrze informował o sytuacji w Niemczech. Zresztą, jak wynika z zeznań złożonych przez gen. Haldera w procesie norymberskim, było powszechnie wiadomym, iż generalowie niemieccy w jesieni 1939 r. uważali za szalenie wojnę przeciwko koalicji państw europejskich. Wiedział o tym doskonale również Chamberlain, gdyż generalowie niemieccy utrzymywali kontakt z ambasadą brytyjską w Berlinie, tym niemniej jednak udał się z wizytą do Berchtesgaden i Godesbergu, a w końcu do Monachium, by ratować Hitlera.

Tak samo postępowali reakcyjni przywódcy Francji, którzy byli jednocześnie jej zdrajcami. Traktowali oni jako świstek papieru nie tylko układ sojuszniczy francusko - radziecki, lecz również francusko-czechosłowacki.

Monachijczycy — kontynuując „Prawdą” — działają jeszcze nadal na międzynarodowej arenie politycznej. Uczestnik zjazdu monachijskiego, Daladier, jest w dalszym ciągu przywódcą jednej z głównych partii imperialistycznej burżuazji francuskiej.

Nawiązując do raportu Raczynskiego, w którym przedstawiciel Becka w Londynie charakteryzował politykę rządu i „opozycji” labourystowskiej jako próbę skierowania ekspansji Hitlera na Wschód — „Prawda” pisze:

„Dla zdumiewającej ślepoty reakcjonistów polskich, których głównym przedstawicielem był Raczynski, jest charakterystyczne, że zapominali oni o fakcie tak podstawowym, iż Polska również leży w Europie wschodniej.

Raczynski w sprawozdaniu swym — kontynuuje dziennik radziecki — potwierdza jednocześnie zgodność poglądów kierownictwa Labour Party z rządem Chamberlaina. Faktem jest, że

opozycja labourystowska w parlamencie brytyjskim całkowicie popierała monachijską politykę rządu, a „protestacyjne” deklaracje zgłaszała jedynie dla mydlenia oczu.

„Fakt ten — stwierdza w konkluzji „Prawda” — wyjaśnia w dużej mierze obecną politykę Attlee i Bevin, politykę, która tkwi swymi korzeniami w niedawnej przeszłości monachijskiej.

Z obrad aktywów PPR i PPS

Zjednoczenie klasy robotniczej podniesie autorytet Polski

Kraków. (PAP) 1500 aktywistów PPR i PPS z całego województwa krakowskiego wzięło udział w naradzie, na której przemówienia wygłosili wicemarszałek Zambrowski i amb. Lange.

Współpraca PPR i PPS w rządzeniu Polską Ludową jest „markizmem stosowanym” — mówił wicemarszałek Zambrowski przy powszechnym i żywym aplauzie zebranych — stosowanym przez kadry jednej i drugiej partii.

Te fakty spowodowały zbliżenie ideologiczne, które jest warunkiem i cementem jedności organizacyjnej.

14 wyższych oficerów SS skazanych na śmierć

Norymberga (PAP). Amerykański trybunał wojenny skazał na karę śmierci przez powieszenie b. generała SS Otto Ohlen-dorfa, dowódcę „grupy eksterminacyjnej” wojsk SS oraz 13 innych wyższych oficerów tych wojsk.

Trybunał uznał, że skazani są winni zgładzenia około miliona Żydów, Cyganów oraz przeciwników reżimu hitlerowskiego, należących do różnych narodowości.

Skazani na karę śmierci przez powieszenie zostali: b. generał Erich Naumann, b. plk. Paul Globel, b. plk. Walter Blume, b. plk. Martin Sandberger, b. plk. Willi Seibert, b. plk. Eugen Steimle, b. ppłk. Ernst Biberstein, b. ppłk. Werner Braune, b. ppłk. Walter Haensch, b. ppłk. Adolf Ott, b. major Waldemar Klingelhofer,

b. por. Heinz Schubert i b. ppłk. Eduard Strauch.

Inni oskarżeni, w liczbie 6, skazani zostali na kary dożywotniego więzienia bądź też na 10 i 20 lat.

Warunki arabskie w sprawie Palestyny

LONDYN. (PAP). Według doniesień agencji Reutersa z Kairu, warunki arabskie w sprawie ewentualnego powiernictwa nad Palestyną są następujące:

1) 5-letni okres powiernictwa, 2) rezygnacja z planu podziału Palestyny, 3) ostateczne ustanowienie przez zarząd powierniczy „rządu arabskiego zjednoczonej, niepodległej Palestyny”.

Sytuacja w Kolumbii uległa odprężeniu

Nowy Jork. (PAP) Według doniesień korespondentów zagranicznych w Bogocie, prezydent Kolumbii, Mariano Perez, podjął próbę osiągnięcia porozumienia z liberałami, proponując utworzenie gabinetu koalicyjnego, w skład którego weszłyby 6 liberałów, 6 konserwatystów i jeden bezpartyjny wojskowy.

Jak się zdaje, sytuacja w Kolumbii uległa jednak pewnemu odprężeniu. W Bogocie w sobotę wieczorem słychać było wprawdzie jeszcze sporadyczne wystrzały, ale do poważniejszych walk nie doszło. Nowy przywódca liberałów Echandia zwrócił się do narad z apelem o pomoc w przywróceniu spokoju w państwie.

Rozgłoszenie rządowe w dalszym ciągu są jeszcze nieczytne i wiadomości napływające z Kolumbii są nad wyraz skąpe. Jedynym źródłem informacji jest tajna radiostacja, działająca na prowincji.

Ogólna liczba ofiar ostatnich wypadków w Kolumbii nie przekracza — zdaniem korespondentów zagranicznych — 430 osób w całym kraju. W samej Bogocie miało podobno zginąć 30 osób.

Nowy Jork. (PAP) Według doniesień korespondentów zagranicznych z Bogoty, w czasie ostatnich rozruchów w stolicy Kolumbii uległy zniszczeniu wszystkie protokoły konferencji panamerykańskiej.

Władze czzechosłowackie projektowały budowę gazociągu na trasie Hradec Králové — Nachod, jednakże obecnie przychyliły się do naszej koncepcji, według której sieć gazowa bieć będzie następującą trasą: Kłodzko — Ruccewo (sieć na tym odcinku istnieje i nie wymaga poważnego remontu). Rurociąg na trasie Ruccewo — Duszniki wybudowany będzie w najbliższym czasie. Trasa Duszniki — Kudowa wyposażona w rurociąg o przekroju 100 mm gotowa jest już do użytku. Plan budowy sieci przewiduje połączenie Kudowa — Nachod (Czechosłowacja) z dalszą rozbudową po stronie czeskiej na miejscowości Hronov i Police, co umożliwi naszym sąsiadom zgazyfikowanie całej polacy kraju na północ od Nachodu.

Nadmienić należy, że za czasów niemieckich istniał jeden punkt poboru gazu po stronie czeskiej, podczas gdy obecnie będzie tych punktów kilka. Punkt w Cermnej otrzymywać będzie już niedługo około 5 tys. m³ gazu miesięcznie, a po rozbudowaniu sieci samo miasto Nachod pobierać może rocznie ponad pół mil. m³.

Celem przyspieszenia dostawy gazu dla naszych sąsiadów, Ministerstwo Odbudowy przyznało Kłodzku subwencję w wysokości 80 mil. zł do końca roku 1955 na rozbudowę sieci rurociągowej.

Bauksyt w Nowej Rudzie

Kłodzko (bro). Na terenie Nowej Rudy dokonano niedawno odkrycia w dziedzinie surowca do produkcji metali lekkich. Otóż stwierdzono, że odpadki łupku ogniotrwałego, które zalegają poła noworudzkie w postaci wysokich hałd, zawierają wysokoprocenowy bauksyt, niezbędny do produkcji dur-aluminium.

Okazało się, że bauksyt noworudzki jest wydajniejszy niż sprowadzany z Węgier. Odpadki łupku będą przesiewane na miejscu w specjalnych aparatach, aby uniknąć niepotrzebnego transportu całych partii surowca i dostarczane będą do fabryki metali lekkich w Trzebinie.

Konwencja zatwierdzi kandydaturę Wallace'a

Chicago (API). Amerykański komitet popierania kandydatury Wallace'a na prezydenta postanowił, iż konwencja inauguracyjna trzeciej partii odbędzie się 24 lipca br. w Fiadelfii.

Oczekuje się, iż uczestnicy konwencji dokonają wyboru Henry'ego Wallace'a na kandydata na wiceprezydenta.

Zgromadzenie trzeciej partii, które odbyło się w dniu wczorajszym w Chicago, przyjęło rezolucję antywojenną. Uczestnicy zgromadzenia poparli akcję rządu amerykańskiego, który otwarcie ingeruje w wewnętrzne sprawy włoskie i bierze udział w przygotowaniach wyborczych w tym kraju.

Gaz świetlny dla Czechosłowacji

Budowa rurociągu w rejonie Kłodzka

Kłodzko (bro). Gazownia w Kłodzku jest dwunastą co do wielkości w Polsce, ale pierwszą, która eksportować będzie do Czechosłowacji gaz świetlny za pomocą specjalnie skonstruowanej sieci rurociągowej. Związane jest to ściśle z budową nowego pieca.

Gazownia w Kłodzku zawarła z władzami czeskimi umowę o dostawę gazu. Umowa ta jest dla nas ze wszelkich miar korzystna, zwiększa znacznie wskaźnik eksportu gotowych produktów za granicę po odpowiednio wysokich cenach, gdyż wlicza się tutaj, obok surowca, robociznę i obsługę sieci.

Władze czzechosłowackie projektowały budowę gazociągu na trasie Hradec Králové — Nachod, jednakże obecnie przychyliły się

do naszej koncepcji, według której sieć gazowa bieć będzie następującą trasą: Kłodzko — Ruccewo (sieć na tym odcinku istnieje i nie wymaga poważnego remontu). Rurociąg na trasie Ruccewo — Duszniki wybudowany będzie w najbliższym czasie. Trasa Duszniki — Kudowa wyposażona w rurociąg o przekroju 100 mm gotowa jest już do użytku. Plan budowy sieci przewiduje połączenie Kudowa — Nachod (Czechosłowacja) z dalszą rozbudową po stronie czeskiej na miejscowości Hronov i Police, co umożliwi naszym sąsiadom zgazyfikowanie całej polacy kraju na północ od Nachodu.

Nadmienić należy, że za czasów niemieckich istniał jeden punkt poboru gazu po stronie czeskiej, podczas gdy obecnie będzie tych punktów kilka. Punkt w Cermnej otrzymywać będzie już niedługo około 5 tys. m³ gazu miesięcznie, a po rozbudowaniu sieci samo miasto Nachod pobierać może rocznie ponad pół mil. m³.

Celem przyspieszenia dostawy gazu dla naszych sąsiadów, Ministerstwo Odbudowy przyznało Kłodzku subwencję w wysokości 80 mil. zł do końca roku 1955 na rozbudowę sieci rurociągowej.

Bauksyt w Nowej Rudzie

Kłodzko (bro). Na terenie Nowej Rudy dokonano niedawno odkrycia w dziedzinie surowca do produkcji metali lekkich. Otóż stwierdzono, że odpadki łupku ogniotrwałego, które zalegają poła noworudzkie w postaci wysokich hałd, zawierają wysokoprocenowy bauksyt, niezbędny do produkcji dur-aluminium.

Okazało się, że bauksyt noworudzki jest wydajniejszy niż sprowadzany z Węgier. Odpadki łupku będą przesiewane na miejscu w specjalnych aparatach, aby uniknąć niepotrzebnego transportu całych partii surowca i dostarczane będą do fabryki metali lekkich w Trzebinie.

Konwencja zatwierdzi kandydaturę Wallace'a

Chicago (API). Amerykański komitet popierania kandydatury Wallace'a na prezydenta postanowił, iż konwencja inauguracyjna trzeciej partii odbędzie się 24 lipca br. w Fiadelfii.

Oczekuje się, iż uczestnicy konwencji dokonają wyboru Henry'ego Wallace'a na kandydata na wiceprezydenta.

Zgromadzenie trzeciej partii, które odbyło się w dniu wczorajszym w Chicago, przyjęło rezolucję antywojenną. Uczestnicy zgromadzenia poparli akcję rządu amerykańskiego, który otwarcie ingeruje w wewnętrzne sprawy włoskie i bierze udział w przygotowaniach wyborczych w tym kraju.

Samoloty amerykańskie naruszają terytorium Jugosławii

Belgrad (PAP). Rząd jugosłowiański przesłał na ręce rządu Stanów Zjednoczonych energiczny protest przeciwko nielegalnemu pojawianiu się samolotów amerykańskich nad terytorium Jugosławii.

Komunikat wylęcza 7 wypadków naruszenia granic Jugosławii przez samoloty amerykańskie w okresie od 7 do 26 marca br.

Jugosławia odrzuciła notę anglosaską

Belgrad (PAP). Rząd Jugosławii odrzucił, jako bezpodstawną, niedawną notę Stanów Zjednoczonych i Anglii, oskarżającą jednostki armii jugosłowiańskiej o wykonywanie incydentów na linii demarkacyjnej między anglosaską a jugosłowiańską strefą okupacyjną wolnego obszaru Triestu.

Rząd stwierdza, że wszystkie incydenty graniczne spowodowane były przez organa anglosaskiego zarządu okupacyjnego.

Obce stacje samochodowe ulegną likwidacji w strefie radzieckiej

Berlin (PAP). Jak informują, radzieckie władze okupacyjne w Niemczech zażądały likwidacji brytyjskich i amerykańskich stacji obsługi samochodów na odcinku autostrady Berlin —

GENEWA. (PAP). Wobec tego, że Meksyk i Białoruś ratyfikowały Statut Światowej Organizacji Zdrowia, liczba członków ONZ, należących do tej organizacji, wzrosła do 27. Jako że wymagane minimum wynosi 26 członków, statut wchodzi w życie.

Pożar w porcie chilijskim

Londyn (PAP). Agencja Reutersa donosi z Santiago, że w porcie chilijskim Valparaíso wybuchł w nocy z soboty na niedzielę groźny pożar, który strawił cały szereg zabudowań portowych, powodując straty w wysokości około 15 milionów petetów.

Przeciw obcej dyktaturze

Manifest włoskiego frontu demokratycznego

Rzym (API). Włoski front demokratyczny wydał wczoraj manifest wyborczy w sprawie polityki zagranicznej. Manifest domaga się rozbrojenia Włoch i odrzucenia wszelkich dyktowanych przez obce państwa warunków natury politycznej i wojskowej, które mogłyby przyczynić się do ograniczenia niezależności samodzielnosci i neutralności kraju. Manifest potępia politykę rządu

Przed sądem wojskowym w Atenach rozpocznie się wkrótce proces 140 oficerów i podoficerów marynarki oskarżonych o udział w zatopieniu okrętów wojennych i organizowanie buntu na rzecz komunistów.

„Protokół M” falsyfikatem

Autor przyznał się do winy

Nowy Jork (PAP). Znały publicysta amerykański, Sulzberger, w depeszy z Genui, zamieszczonej na łamach „New York Times”, twierdzi, że osławiony „Protokół M” — okazał się zwyczajnym falsyfikatem.

Jak wiadomo, reakcyjna prasa zachodnia opublikowała niedawno ów protokół, przypisując jego autorstwo komunistom. Protokół ten przewidywał wywołanie w Zagłębiu Ruhry fali strajków, celem sabotażowania planu Marshalla.

Sulzberger podaje obecnie, powołując się na źródła całkowicie wiarygodne, że brytyjska służba wywiadowcza wpadła na trop prawdziwego autora „protokołu M”, którym okazał się znany działacz antykomunistyczny. Przez słuchany w więzieniu, działacz ów przyznał się do winy.

Zwycięstwo komunistów w Epernay

Paryz (obsł. wł.) Francuska partia komunistyczna uzyskała zwycięstwo w wyborach uzupełniających w Epernay w pobliżu Reims. Komuniści zdobyli w radzie miejskiej 10 mandatów w porównaniu z 9 uzyskanymi w poprzednich wyborach. Degaulliści stracili dwa mandaty i posiadają obecnie 7. Socjaliści utracili również jedno miejsce, zaś ludowy republikanie (MRP) utrzymali swój stan posiadania — 6 mandatów.

Według Reutersa, obserwatorzy uważają, że zwycięstwo komunistów w Epernay jest dowodem wstępującej siły tej partii.

Bezpieczeństwo granic

osią polityki rządu polskiego

Wicepremier Gomułka przemawia na uroczystościach w Wałbrzychu

Wałbrzych (PAP). W uroczystej inauguracji Tygodnia Ziem Zachodnich w Wałbrzychu wzięły udział wicepremier Gomułka, wygłaszając okolicznościowe przemówienie.

Dobiegają trzy lata od chwili, — mówił wicepremier — kiedy zachodnie ziemie polskie pod Odrę i Nysę Łużycką powróciły w granice państwa polskiego. Spoglądając dzisiaj wstecz na drogę przez ten czas przebytą, widzimy wspaniałe rezultaty heroicznego wysiłku narodu polskiego. Starliśmy się z tych ziem pokosić niemieckim, wydobyliśmy je z upadku gospodarczego, spowodowanego wojną i ucieczką Niemców, zespoliciliśmy je gospodarczo, politycznie, kulturalnie i administracyjnie z pozostałymi ziemiami polskimi w zwartą całość państwową.

Naszej pracy i naszym wysiłkom towarzyszył złowrogi jazgot rewizjonistycznej propagandy anglosaskich kół imperialistycznych

i ich niemieckich wasali. Sekundowała im reakcja polska, występując bądź otwarcie przeciwko naszym zachodnim granicom, bądź też godząc w ich całość w sposób pośredni przez organizowanie dywersji i bandytyzmu, przez szerzenie wyrafinowanej, antyrządowej i antydemokratycznej propagandy, obliczonej na sparaliżowanie sił narodu.

Propaganda ta nie przyniosła reakcji polskiej i międzynarodowej spodziewanych owoców. Na przykładzie naszych trzechletnich osiągnięć w całej Polsce, a szczególnie na jej Ziemiach Zachodnich, udowodniono niezbicie, że naród nie poszedł za reakcją i nie uległ jej propagandzie.

Nasza odpowiedź

Na antypolską, agresywną kampanię różnych kontynuatorów hitlerystów, na zbrodniarstwo, antynarodową działalność reakcji polskiej w kraju i za granicą odpowiedziliśmy masową akcją osiedleńczą na Ziemiach Odzyskanych, odbudową i uruchomieniem fabryk, kopalń i warsztatów, transportu i komunikacji, uprawą pól i likwidacją odlogów, pracą w biurach, urzędach i laboratoriach, uruchomieniem szkół i wyższych uczelni.

Odpowiedzieliśmy zdecydowanie wolą kroczącą po drodze, wytkniętej przez manifest lipcowy Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, wzmożeniem walki z obcymi agendami i gwałtami szpiegowskimi w Polsce, zacieśnieniem więzów przyjaźni, łączących nas ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej. Każda tona wydobytego węgla, każda wyprodukowana na węglarką, każdy metr płótna, każdy hektar zasianej ziemi, każdy produkt pracy polskiego robotnika i chłopca, zatrudnionego na tych ziemiach, dowodził naszego zwycięstwa, umacniał podstawy tej Polski, którą budujemy.

Zapewnienie bezpieczeństwa naszym granicom — mówił dalej wicepremier — jest osią polityki rządu polskiego. Tym samym słuszny najlepiej sprawie utrwalenie pokoju w Europie.

Problem Niemiec

Agresywne Niemcy są dla nas czymś innym, niż dla Anglików, Amerykanów czy innych narodów. Niemcy prowadziły wiele wojen z różnymi państwami, lecz nikomu na świecie nie wyrządziły

tych krzywd, co nam, Polakom. Przez całe wieki, od lat tysiąca, Niemcy zagrabiali nasze ziemie, niszczyli, palili i rabowali nasz kraj, mordowali nasz naród. Raschunku krzywd, wyrządzonych nam przez Niemców, nie nie potrafi wyrównać.

Problem niemiecki — kontynuował swe przemówienie wicepremier — zalamuje się u nas pod kątem niebezpieczeństwa pleców krematoryjnych, które jeszcze dzisiaj są dla Polaków symbolem Niemiec. Nie stawiamy tej sprawy na płaszczyźnie nienawiści, nie palamy żądzą zemsty.

Chodzi o bezpieczeństwo narodu

Nam idzie o najżywniejszą sprawę, o bezpieczeństwo naszego kraju, naszego narodu, naszych granic, o biologiczne istnienie narodu polskiego.

Jeżeli domagamy się denacyfikacji Niemiec i unieszkodliwienia wszystkich zbrodniarzy hitlerowskich, to nie dla zemsty, nie z nie nawiści do Niemiec, lecz dlatego, że pragniemy zabezpieczyć naród polski i inne narody przed piekarnicami krematorijnymi, przed pusz-

Linia przewodnia rządu polskiego

Rząd polski — mówił wicepremier Gomułka — tak w polityce zewnętrznej, jak i wewnętrznej będzie i na przyszłość kroczył tą samą drogą co dotychczas. Ta wypróbowana już w trzydziestym doświadczeniu droga okazała się słuszną i jedyną dla narodu polskiego.

czaniem z dymem milionów istot ludzkich, przed grozą nowej wojny.

Głównym warunkiem pokoju w Europie — mówił wicepremier — jest oparcie Niemiec na prawdziwie demokratycznych podstawach. Bezpośrednio po zakończeniu wojny Wielka Brytania, Stany Zjednoczone, Związek Radziecki i Francja zobowiązały się wspólnie do prowadzenia jednolitej i uzgodnionej polityki w stosunku do Niemiec, zawierając szereg porozumień. Patrząc na praktykę minionego okresu widzimy, że porozumienia te stały się coraz wyraźniej martwą literą, że są coraz bardziej naruszane i łamane przez państwa zachodnie.

Wielka Brytania i Stany Zjednoczone już w roku 1946 scaliły swoje strefy okupacyjne, tworząc tzw. Bizonię, co było pierwszym wyraźnym dowodem zerwania z zasadą jednolitej polityki w stosunku do Niemiec. Później wkroczone na drogę separatystycznych konferencji, do których włączyła się także Francja, nieważąc w ten sposób rolę i znaczenia Rady Kontroli oraz podważając instytucje ministrów spraw zagranicznych. Jaki jest cel tej polityki?

Rządy zachodnie, łamiąc umowy i zobowiązania poszły po drodze podziału Niemiec i organizowania zachodnio - niemieckiego państwa, pozostającego pod kontrolą Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii. Zachodnio-niemieckie państwo potrzebne jest kapitalowi monopolistycznemu tych krajów. Zachodnia część Niemiec wyodrębniona w wasalne państwo niemieckie stanowiłaby część składową antyradzieckiego i antydemokratycznego bloku zachodniego, służącemu za narzędzie wojenno-imperialistycznej polityki, prowadzonej przez wpływowe koła anglo-amerykańskie.

Dla tej przyczyny imperialiści anglo-amerykańscy nie chcą rozbrojenia Niemiec i zlikwidowania ich potencjału wojenno-przemysłowego, nie chcą się zgodzić na objęcie całych Niemiec czterostronną, a więc i radziecką kontrolą. Zachodnie państwo niemieckie jest im potrzebne dla zachowania kuzni wojennej w Zagłębiu Ruhry.

Postanowiliśmy sobie za zadanie zbudowanie Polski silnej, bogatej i szczęśliwej. Zadanie to wykonujemy. Wykonuje je z poświęceniem i ofiarnością klasa robotnicza, która pragnie pomnożyć swoje siły, postanowiła zlikwidować podział polityczny w swo-

ich szeregach, wykonują je masy ludowe w mieście i na wsi, które wspólnie z robotnikami zjednoczyły się we frontie demokratycznym, obejmującym cały naród.

Wysiłkiem i ofiarnością milionów mas ludu pracującego, nieugiętą wolą całego narodu Polskę taką zbudujemy.

Niech żyje i rozkwita wolna i niepodległa Polska Ludowa w granicach po Odrę, Nysę Łużycką i Balty!

Miliony b. więźniów politycznych protestują przeciwko popieraniu zbrodniarzy wojennych

Warszawa. (PAP) Dnia 11 bm. z okazji Międzynarodowego Dnia b. Więźniów Politycznych odbył się w sali kina „Polonia” w Warszawie wielki wiec byłych więźniów politycznych faszystów.

W prezydium zasiadli sekretarz generalny Międzynarodowego Dnia racji b. Więźniów Politycznych (FIAPP), wicemin. Balicki, przewodniczący Rady Naczelnej Polskiego Zw. b. Więźniów Politycznych hitlerowskich więzień i obozów koncentracyjnych min. Świątkowski oraz dwaj wiceprezederzy Rady Naczelnej Związku min. Putek i Krystyna Żywul ska.

Na wiecu zabrał głos min. Świątkowski oraz dwaj wiceprezederzy Rady Naczelnej Związku zgłaszając swój gorący protest przeciwko anglo-amerykańskiemu imperializmowi, dążącemu do od-

Dalsza obniżka cen w ZSRR

Wzrost produkcji rolnej

MOSKWA. (PAP). Ogłoszona w dniu wczorajszym znizka cen dotyczy niektórych kategorii towarów przemysłowych i produktów spożywczych. Kawior, witaminy, napoje alkoholowe i bezalkoholowe stanowią o 20%, papierosy o 10%, samochody — o 10%, rowery i motocykle — o 20%, maszyny do szycia, kucharki elektryczne, aparaty radiowe, głośniki, instrumenty muzyczne, patefony, aparaty fotograficzne, zegarki, towary kosmetyczne i perfumeryjne — od 10 do 20%.

Dziennik „Prawda” podkreśla, że nowa obniżka cen przyczyni się do dalszego podniesienia stopy życiowej mas pracujących ZSRR. Obniżka ta stała się możliwa dzięki wielkim sukcesom na odcinku odbudowy gospodarczej kraju. Dziennik zaznacza, że podczas gdy w Związ-

ku Radzieckim ceny towarów systematycznie obniżają się, w krajach kapitalistycznych ceny detaliczne na towary pierwszej potrzeby bezustannie podnoszą się.

Dziennik „Izwestia” stwierdza, że produkcja rolna Związku Radzieckiego podniosła się w roku 1947 o 48% w porównaniu z rokiem 1946.

Politykę Watykanu

odsłaniają tajne dokumenty

Rzym. (PAP). Ukazał się w sprzedaży II tom książki pt. „Tajne dokumenty Watykanu”. Podczas gdy tom I poświęcony był ingerencji Watykanu w sprawy wewnętrzne Włoch, tom II zawiera dokumenty, które świadczą, iż Watykan, wykorzystując imperialistyczną politykę Ameryki, pragnie doprowadzić do nowego „świętego przymierza”.

W książce znajdują się dokumenty, które dobitnie ilustrują politykę Watykanu popierania najbardziej reakcyjnych rządów (Salazara w Portugalii, Perona w Argentynie) i zwalczania wszelkich prób międzynarodowych, mających na celu doprowadzenie do porozumienia między Wschodem i Zachodem.

Zw. Radziecki zwraca USA wydzierżawione statki

MOSKWA. (PAP). Agencja TASS donosi, że Związek Radziecki zwrócił Stanom Zjednoczonym 7 statków — cystern oraz 1 statek transportowy. Statki te były wydzierżawione podczas wojny Związkowi Radzieckiemu. Przekazanie ich nastąpiło w okresie od 20. lutego do 27. marca br. w portach Triestu, Hongkong i Jokohama.

Uroczysta akademія w Katowicach z udziałem gości czechosłowackich

Katowice. (jm) Z okazji inauguracji Tygodnia Ziem Zachodnich odbyła się w niedzielę 11 bm. w sali Filharmonii wielka uroczystość, w której wzięły udział wszystkie warstwy społeczeństwa śląskiego z woj. gen. Zawadzkiem na czele oraz przybyła na tę uroczystość delegacja czechosłowacka.

Proces zabójcy Gandhiego

London. (PAP) Agencja Reutersa donosi, że na początku maja rozpocznie się w Delhi proces przeciwko Nathuramowi Vinayak Godse, który w dniu 30 stycznia br. zamordował Gandhiego.

Nie wiadomo, czy proces przeciwko Godse odbędzie się oddzielnie, czy też łącznie z procesem przeciwko 12 spiskowcom, którzy pozostawali z nim w bliskim kontakcie. Około 200 świadków składać będzie zeznania w procesie.

Z walnego zebrania dziennikarzy śląsko-dąbrowskich

Katowice. Wczoraj odbyło się w Katowicach doroczne walne zebranie śląsko-dąbrowskiego oddziału Związku Zawodowego Dziennikarzy RP, któremu przewodniczył dyr. Burczak. Sprawozdanie z działalności ustępującego zarządu złożył red. red.: Martel, Kaszycki, Calka i Renik. Zebrani udzielili zarządowi absolutorium.

ka z Mor. Ostrawy w osobach dr. Kralla, prez. Tow. Przyj. Polsko-Czechosłowackiej, dr. Stibora — przedstawiciela Rady Narodowej Mor. Ostrawy i sekretarza partii komunistycznej Lulka.

Po zagajeniu uroczystości i po witaniu gości, prezes Polskiego Zw. Zachodniego dr. Izdebski wygłosił dłuższe przemówienie uzasadniające nasze prawa historyczne do Ziemi Zachodnich oraz przedstawiając cyfry obrazujące

osiągnięcia gospodarki polskiej na tych terenach.

W dalszym ciągu akademii przemawiał mianem partii politycznych poseł Sieradzki, a następnie ze strony delegacji czeskiej dr. Stibor, dr. Krall i sekretarz Lulek. Wszyscy podkreślili, że granice Polski na Odrze i Nysie są w równej mierze granicami Czechosłowacji i całej Słowiańszczyzny.

Odsłanianie Roty zakończyła część oficjalna akademii.

Przemówienie gen. Spychalskiego Śląsk na pierwszym miejscu w odbudowie Warszawy

Katowice (szy) W niedzielę dnia 11 bm. w Sali Sejmowej Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach odbył się doroczny zjazd delegatów komitetów powiatowych i miast wydzielonych wchodzących w skład komitetu wojewódzkiego

śląsko-dąbrowskiego dla odbudowy Warszawy, w obecności przewodniczącego komitetu wykonawczego Naczelnej Rady Odbudowy Warszawy, pierwszego wiceministra obrony narodowej gen. dyw. inż. Spychalskiego.

Zjazd zajął przewodniczący Prezydium Komitetu poseł Tkocz, po czym zabrał głos wicepremier Obrony Narodowej gen. dyw. inż. Spychalski, który w obszernym referacie scharakteryzował wysiłki podjęte przez naród celem odbudowy Warszawy — symbolu dawnej walki o niepodległość — dziś symbolu walki o dobrobyt gospodarczy i niezależność państwa.

Województwo śląsko-dąbrowskie w akcji tej — mówił gen. Spychalski — zajmuje przodujące miejsce, jako ośrodek najbardziej uprzemysłowiony, który sam odbudowując się, tym samym umożliwia odbudowę Warszawy. Dzień zliwia odbudowę Warszawy — symbolem akcji społeczeństwa śląsko-dąbrowskiego była odbudowa w stu Poniatowskiego a obecnie w silek jego skierowany jest na zebranie funduszy na odbudowę mostu Kierbedzia pod nazwą Mostu Śląsko-Dąbrowskiego.

Po udekorowaniu odznaką Odznaki Honorowej za zasługi w odbudowie Warszawy przystąpił do organizacji i poszczególnych nastąpiło złożenie sprawozdań z dotychczasowych osiągnięć komitetów.

Burma w ONZ

Lake Success (obsł. wł.). Rada Bezpieczeństwa przyjęła jednoznacznie wniosek Burmy o przyjęcie jej w poczet członków Narodów Zjednoczonych. Przewodniczący komitetu członków Burmy oświadczył, że wniosek Burmy spotkał się z życzliwym przyjęciem.

Wiadomości wysłane z palca

Jak informuje „Osservatore Romano” swych czytelników o Polsce

RZYM. — „Osservatore Romano” zamieszcza następującą charakterystyczną notatkę na temat audycji radiowych w Polsce:

„Jak dowiadujemy się z biuletynu Unda, w Polsce zakazano wolnego odbioru audycji radiowych. Obywatel polski słucha audycji radiowych tylko za pośrednictwem głośnika, który połączony jest z aparatem odbiorczym, znajdującym się pod kontrolą „funkcjonariusza kulturalnego”. Polak nie może kupić sobie własnego odbiornika, ponieważ nie ma ich w sprzedaży. Rząd tłumaczy takie zjawisko brakiem odbiorników. W ten sposób góry wybranym programie i rząd z łatwością przeprowadza

sob ludność wychowuje się na swoje „planowanie kulturalne”. Oto jeszcze jeden dowód, w jaki sposób niektóre odłamy prasy zagranicznej pojmują obowiązek „bezbłonnego” informowania czytelników!

Wbrew Karcie ONZ

„Zielona Międzynarodówka” bankrutów politycznych cieszy się opieką amerykańskich przemysłowców

Genewa (PAP). W toku dyskusji nad propozycją radziecką, dotyczącą propagandy wojennej, w komisji nr 4 konferencji do spraw wolności prasy i informacji zabrał głos delegat polski Mencil. Mówca stwierdził, że samo tylko uchwalenie rezolucji jest niedostateczne. Rezolucję tę trzeba wcielić w życie.

Delegat polski przytoczył cały szereg przykładów na dowód, że obecna praktyka, zwłaszcza amerykańskich trybunałów wojskowych w Niemczech, rozpatrujących sprawy przestępców wojennych, sprzeczna jest z duchem i zasadami uchwalanych rezolucji.

Przypomniał on m. in. niedawne niewinnienie Kruppa i 11 dyrektorów jego koncernów, jak również wypuszczenie na wolność b. dyrektorów IG. Farben-Industrie, oraz wykazał, jak wielce niekonsekwentną pod względem prawnym była odmowa wydania Polsce Heinricha Kopfa, mimo do starzenia dowodów, świadczących o jego zbrodniczej działalności w Polsce.

Podając w dalszym ciągu fakty, świadczące o udzielaniu poparcia podległemu wojennemu, delegat polski wskazał na przyjęcie, jakim przywitani przemysłowcy amerykańscy Mikołajczyka, oraz na opiekę, jaką „wbrew zasa-

dom karty ONZ, otaczają tzw. „Zieloną Międzynarodówkę” składową się z bankrutów politycznych.

Nie zaskakująco przypomnieć — powiedział delegat polski — że Mikołajczyk, popierany obecnie przez kapital amerykański, jeszcze w styczniu 1946 roku głosił w sposób prowokacyjny i demagogiczny przeciwko odszkodowaniom dla kapitalistów zagranicznych. Rząd polski jednak, kierując się chęcią utrzymania dobrych stosunków międzynarodowych, przeprowadził w Sejmie ustawę o odszkodowaniach za upaństwowioną własność obywateli państw obcych.

Przy sprawozdaniu sekcji opieki nad wdowami i sierotami podkreślono dążenie dziennikarzy śląskich do kontynuowania tej akcji przez powiększenie funduszu na ten cel przeznaczonych.

Nowy zarząd wybrano przez aklamację w następującym składzie: red. Staszewski (Trybuna Robotnicza) — prezes, red. Mojowski (Dziennik Zachodni) — I wiceprezes, red. Lipski (Gazeta Robotnicza) — II wiceprezes, red. Martel (Trybuna Robotnicza) — III wiceprezes, red. Kaszycki (PAP) — sekretarz, red. Calka (Gazeta Robotnicza) — skarbnik, red. red.: Brodowski (Dziennik Zachodni), Lucki (Dziennik Zachodni), Wawrzycki (Trybuna Robotnicza), Sieradzki (Gazeta Robotnicza) Ludkiewicz (Trybuna Robot.) — członkowie zarządu. Na czele komisji rewizyjnej stanął red. Renik (Trybuna Robotnicza), przewodniczącym sądu koleżeńskiego został red. Burczak (Polskie Radio).

Na zakończenie obrad zebrani dziennikarze śląsko - dąbrowscy uchwalili przez aklamację rezolucję potępiającą metody prasowe stosowane przez podlegających wojennych w prasie anglosaskiej. W drugiej rezolucji wyrażono radość z faktu, iż doszło do spotkania na jednej platformie wspólnych celów dwóch partii robotniczych w Polsce.

Oblawy na uczelniach chińskich

PARYŻ. (PAP) Z Pekinu donosi agencja France Presse, że ostatnio silnie wzrosło napięcie między studentami wyższych uczelni a władzami. Ubiegłej nocy policja dokonała oblawy w Instytucie Pedagogicznym. 8 studentów aresztowano, a 9 zostało rannych. Następnego dnia rano odbyła się masowa manifestacja studencka. Policja interweniowała

Zaludniły się znowu sale PUR-u

Westfalacy wracają do kraju

SZCZECIN, w kwietniu Wielka sala szczecińskiego oddziału PUR-u pełna jest reemigrantów, siedzą za stołami i spożywają pierwszy na ziemi polskiej posiłek. Szukam wzrokiem Jana Klicha, kierownika transportu, poznane ubiegłego roku, kiedy to przybył do Szczecina jako członek delegacji Polonii Westfalskiej.

Na sali ruch. Reemigranci ze smakiem zjadają krupnik. W tym gronie przy stole siedzi również p. Klich. Po trudach ostatnich dni słusznie chociaż teraz na leży mu się chwila obiadowego wypoczynku. Przecież w ciągu tygodnia tyle spraw trzeba było załatwić, ale wreszcie kłopoty się skończyły. Nareszcie cel został osiągnięty: Westfalacy przybyli do Szczecina.

Miałem zamiar z początku pytać tylko o warunki podróży. Temat jednakże okazał się szerszy. Stary działacz „Polactwa” westfalskiego opowiada mi, jak to po wojnie rozpoczęło się organizowanie Związku Polaków w strefie angielskiej.

Trudności były ogromne

Reaktywowanie Związku nastąpiło pod koniec 1945 roku. Rozpoczęło od rejestracji mieszkających w tej strefie Polaków. Ob. Klich w pracy tej brał czynny udział, pełnił bowiem funkcję kierownika biura polskiego w Bochum. Polacy zgłaszali się tłumnie. Nagle angielski zakaz uniemożliwił na okres kilku tygodni dalszą rejestrację. Przez 8 tygodni w biurze przebywał niemiecki policjant; wolno było wykonywać wszelkie prace, ale zapisywanie dalszych członków wstrzymano. Wreszcie po 8 tygodniach zwrócono pieczęć i karty rejestracyjne. Polska postawa zwyciężyła.

Od samego początku Polacy w Westfalii myśleli o tym, by jak najszybciej powrócić do ojczyzny. Trudności były ogromne. Angilicy nie chcieli zgodzić się na wyjazd Niemców polskiego pochodzenia.

Wysłano delegację i petycje. Pod jedną z petycji zebrano 13 tysięcy podpisów.

Prawdziwa siła

— Bo my panie redaktorze — mówi ob. Klich — w Westfalii stanowią ogromną siłę. Np. w

W dniu 6. IV. br. przybył do Szczecina pierwszy transport repatriantów z Westfalii. Na dworcu szczecińskim zostali oni uroczysto powitani przez miejscowego starostę, przedstawicieli PUR-u i prasy. Na zdjęciu grupa tańczących westfalskich okazuje swą radość z przybycia do Polski.

Wanne Eickel w wyborach do zarządu miejskiego w roku 1919 przeprowadziliśmy na 72 radnych 26 Polaków. A nie jest to żadna „dziura”, ale 100-tysięczne miasto. To poczucie siły organizacyjnej po siedmiu latach. Przecież w ciągu krótkiego czasu po ostatniej wojnie zorganizowaliśmy 100 kół polskich na przestrzeni od Hamm po Kolonię i Wupertal. Życie polskie przybierało z każdym dniem na sile, szczególnie od chwili, gdy po powrocie naszej delegacji z kraju, przedstawiliśmy rodakom prawdziwy obraz tutaj panującej sytuacji.

I p. Klich omawia dalej wszystkie trudności, jakie związane były z wyjazdem do kraju. Kiedy już nawet Sojusznicza Rada Kontroli zgodziła się na wyjazd Polaków z Westfalii, to jeszcze Niemcy prowadzili propagandę

de, której celem było zniechęcenie ludności polskiej do powrotu. Na teren Westfalii napłynęły bowiem wielkie ilości niemieckich górników z rejonu Walbrzycha i Dolnego Śląska. Niemcy ci twierdzili, że ludność polska może wrócić do

kali z ogromnym zainteresowaniem na pierwszy polski pociąg, który miał przyjechać ze wschodu. Niemieckie władze miejskie zostały poinformowane o jakiejś godzinie i dokąd mają przetransportować polskie mienie. Niemcy musieli bowiem dostarczyć pojazdów mechanicznych do przewiezienia mebli i warsztatów na stację kolejową.

Nadeszła wreszcie ostatnia sobota. Przybył pierwszy polski pociąg. Na stację kolejową wyległo nie tylko młode Polaków, ale również i liczni Niemcy. W całym Wanne Eickel panował ożywiony ruch. Niemcom otworzyły się dopiero w pełni oczy. Gdy widzieli, jak to Polacy ładują swoje mienie i

wszystko ze sobą zabierają.

A po załadowaniu nastąpiła chwila pożegnania. Starzy działacze z całej strefy angielskiej przybyli na tę uroczystość. Na peronie zebrali się kilkadziesiąt polskich sztabów liczących organizacje oraz około 100 delegatów wszystkich placówek Związku Polaków. Hutnicy wręczyli odjeżdżającym sztabe żelaza, górnicy brzołę węgiela, a rolnicy woreczek ziemi westfalskiej. To symbole, które mają świadczyć, że „Polactwo” westfalskie po powrocie do kraju wyteży wszystkie siły, by jak najszybciej odbudować ojczyznę. Potem chór polskich dzieci odpiewał pieśni narodowe i pociąg serdecznie żegnany ruszył do kraju.

Z całym majątkiem w Ojczyźnie

Odjazd z Wanne-Eickel nastąpił wieczorem. Niemieckie celnicy przeprowadzili badania odchodzących wozów. Wszystko odbyło się tak, jak przewidziano. Wszyscy do kraju przywieźli to, co ze sobą zabrali. Są więc na wagonach meble i warsztaty rzemieślnicze, samochody i maszyny i wszelkie mienie ruchome. Polacy z Westfalii nie wrócili do kraju z 20-kilowym bagażem. Wprost przeciwnie, przywieźli masę dóbr wszelkiego rodzaju, przyjechali z ogromnym majątkiem, który bardzo się przyda w pracy nad odbudową.

O ile chodzi o reemigrantów, to jest to ludność wielkich miast i pracowników ciężkiego przemysłu. Każdy z nich zna co najmniej jeden zawód. Najwięcej jest ślusarzy, mechaników, hutników, górników itp. Chęć jechać do Walbrzycha. Wiedzą już od swych znajomych z Berlina, którzy w rejonie Walbrzycha się znajdują, że tam władze reemigrantami dobrze się

Nie będzie dzieci gruźliczych na Śląsku! Złóż datkę na budowę sanatorium P. C. K. dla dzieci w Rabce. Katowice, ul. Kościelna 8. Konto P. K. O. III/5757.

Stanisław Broszkiewicz

Pługi orzą pogranicze

(Reportaż „Dziennika Zachodniego” z Ziemi Kłodzkiej)

Kłodzko w kwietniu. Józef M. był podoficerem piechoty. Bł si pod Warszawą i Berlinem, gdzie oberwał lekko od Fryców”. Przybył tutaj natychmiast po zdemobilizowaniu, osiadł na roli, no i według utartego po-

wiedzenia „przekuł bagnet na plug”.

I nie on jeden. Głównym celem Związku Osadników Wojskowych na Ziemiach Zachodnich jest „pomóc w stworzeniu pasa osadnictwa wojskowego wzdłuż zachodnich granic R. P., umocnić polską na terenie pogranicza oraz materialnie zabezpieczyć osadników i ich rodziny. Początki osadnictwa wojskowego w powiecie kłodzkim to rok 1945. Dwa zdemobilizowanych oficerów: starsza Fronczak i kpt. Wasilewski po osiedleniu pewnej ilości żołnierzy na roli dowiedzieli się, że... powiat kłodzki w ogóle nie był przewidziany na osadnictwo wojskowe. Ale to ich nie przestraszyło — tych kilkadziesiąt żołnierzy nie można było już ruszać. I władze poszły na rękę. Przyśpieszył rozkaz: osadzać jak najwięcej!

Przybywali żołnierze spod Lenino i Berlina, spod Narwiku i Tobruku, spod Monte Casino i Falaise; oficerowie, podoficerowie i szeregowi. I rozkaz „umocnić polskość” był tak samo ważny, jak na froncie komenda: „naprzód”!

Prezes kłodzkiego Oddziału Z. O. W. kpt. Miedziejewski zapytany, czy osadnictwo wojskowe spełniło swoje zadanie, odparł:

— Spełniło i spełnia nadal. Podkreślić muszę entuzjazm, z jakim osadnicy przybywali tu i

brali się do pracy — to jest plan obywatelskiego wykształcenia naszego żołnierza.

— Jakże warunki otrzymywali osiedlający się żołnierze?

— Każdy żołnierz bez względu na stopień otrzymywał 10 ha gospodarstwa wraz z budynkami i inwentarzem zupełnie bezpłatnie. No i oczywiście jak najdalej idącą pomoc ze strony władz i Związku w zagospodarowaniu. Dzisiaj w powiecie kłodzkim osiedlonych jest 1652 osadników zorganizowanych w 47 kolach. Największe skupiska żołnierzy — rolników to gminy: Nowa Ruda, Kłodzko, Ludwikowo i Bozków. Postawa naszych osadników jest świetna; nauczyli się gospodarstwa i niejednokrotnie świecą przykładem na tym polu. W życiu zbiorowym dominuje poczucie koleżeństwa; towarzysze broni stali się towarzyszami pluga. No i nie muszą dodawać, że osiedla wojskowe to miejsca, gdzie się człowiek, jak mówi poeta „napije i nadyrze ojczyznę”.

— Czy mógłby pan kapitan powiedzieć coś na temat placówek gospodarczych, będących przedsięwzięciami dochodowymi dla Związku?

— Mamy ich co prawda nie wiele, ale pozyca ich jako źródeł dochodu jest nie najgorsza: Hotel i restauracja w Polanicy-Zdroju, gdzie znajduje się również nasz własny Dom Wypoczynkowy. Ho-

tel i restauracja w Nowej Rudzie, sklep tytoniowy — spożywczy w Odrzechowicach, no i restauracja „Klubowa” w Kłodzku zamknięta z powodu zatargów z dzierżawcą...

— Jak wygląda dorobek Związku na polu pracy kulturalno-oświatowej?

— O, tutaj pochwalić się możemy 11-oma świetlicami, posiadającymi własne biblioteki i czytelnie, świetlice nasze jako ośrodki zbiorowego życia spełniają swoje zadanie. Odbywają się nie tylko odczyty i pogadanki na tematy rolnicze. Wieczór w świetlicy to niewyczerpana kopalnia tematów i materiału dla powieściopisarza, zajmującego się tematyką ubiegłej wojny. W trosce o jak najdalej idące nspolecnienie i upolitycznienie życia osadników zwiększa się ilość kół prelegentów...

Rozmowę naszą przerywa wejście starszego już wiekiem osadnika, zgłaszającego się po odbiór legitymacji.

— To żołnierz z dywizji gen. Prugar — Kellinga z Francji — wyjaśnia kpt. Miedziejewski — Kellingowcy świecą przykładem na każdym polu.

Zwiedzamy z naszym rozmówcą gospodarstwa rolne osadników. Gospodarują dobrze. Za plugiem idą postacie w wojskowych mundurach i czapkach polowych. Rece trzymają plugi twardo.

— Nie bój się — mówi sierżant S. do swego pomocnika starszego strzelca B. — Trzymaj plug równo, jak kolbę CKM-u...

Są i oficerowie. Mjr. Owadluk osadnik z Janowa Górnego idzie dostojnie za parą koni. Na froncie dowodził batalionem piechoty.

— Teraz — śmieje się — do wodze żona, dwoma synami i parą koni nie licząc innego inwentarza. To najlepszy odpoczynek po froncie.

Pomocnik jego żołnierz z tej samej jednostki każde polecenie przyjmuje w postawie zasadniczej:

— Rozkaz panie majorze! Na roli pracują też ppłk. Jasiński, por. Bidziński, por. Kruczekiewicz.

— Bo polski żołnierz musi się wszędzie nadąć...

Na najrozmaitsze sposoby interpretuje się u nas ideał „mocnego człowieka”. Przyjeżdżcie na Zachód, gdzie zobaczycie polskiego żołnierza czy oficera przy zniwach czy przy orce.

Osadnik bierze garść ziemi w dłoń.

— Dobra ziemia — mówi — i jąka bardzo nasza...

Na tle błękitnego wiosennego nieba rysuje się wieża strażnicy WOP. Żołnierz — rolnik patrzy na nią.

— I dobrze strzeżona — dodaje. St. Broszkiewicz.

W 80 rocznicę urodzin Gorkiego

Wieczór ku czci wielkiego pisarza

WARSZAWA (PAP). Staraniem Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, odbył się w dniu 8 bm. w sali koncertowej Ministerstwa Bezp. Publ. z okazji 80 rocznicy urodzin Maksyma Gorkiego, wieczór poświęcony pamięci wielkiego pisarza.

W imieniu Zarządu Gł. Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej — wieczór zajął St. Ryszard Dobrowolski, po czym odczyt na tem „Życie i twórczość Maksyma Gorkiego” wygłosił Stefan Żółkiewski.

Prelegent podkreślił na wstępie ogólnosiłową wartość twórczości literackiej M. Gorkiego, jako silny związek z proletariatem, które go stał się najsilniejszym wyrazicielem na polu literackim. Następnie prelegent nakreślił dzieje życia Gorkiego, kolejne etapy jego twórczego losu, ciężką pracę od najmłodszych lat życia jako chłopca do

posług, woźnicy itd., związane się z ruchem rewolucyjnym, liczne arestowania, a wreszcie początki kariery literackiej w r. 1892, kiedy to Maksym Gorki pisze swe pierwsze opowiadania i felietony w prasie, stając zawsze w obronie pokrzywdzonych.

Prelegent podkreślił żmudne poszukiwania drogi ideowej przez wielkiego realiste, który początkowo widział ludzi jednostronnie. Jako skrzywdzonych i poniżonych, nie dostrzegając jeszcze wartości twórczej, tkwiącej w proletariacie. Okres odnalezienia drogi ideowej Gorkiego (1900) łączy się z jego zniknięciem z twórczą myślą Lenina. Pisarz pogłębia coraz bardziej swój stosunek do rzeczywistości, uczy się patrzeć na teraźniejszość z perspektywy przyszłości.

Najbujniejszym okresem życia i twórczości Gorkiego jest okres powolucyjny. Pisarz podejmuje wó-

czas wielkie prace literackie, walcząc z zacofaniem mas, pisze powieści i liczne sztuki, dąży do upowszechnienia kultury wśród mas, kładzie podwaliny estetyki socjalistycznej, pierwszy usiłując pokazać nowego człowieka, którego zrodziła rewolucja. Rok 1938 kładzie kres pełnej rozmachu twórczości wielkiego pisarza.

W zakończeniu referatu prelegent podkreślił wielkie zasługi M. Gorkiego jako odnowiciela literatury, który pierwszy zrealizował dążenia i nakazy stawiane przed literaturą przez chłopca i robotnika. Gorki — największy humanista w literaturze rosyjskiej — przepełnił wszystkie swoje dzieła miłością człowieka.

Po odczytaniu St. Żółkiewskiego, art. dram. Stefan Martyka odczytał „Pieśń o sokole” Gorkiego, po czym na zakończenie wieczoru wyświetlono film z życia wielkiego pisarza.

Nowe zagadnienia

Ziem Odzyskanych

Nie mogliśmy w 1945 r., gdy kapitulowały Niemcy, przypuszczać, że już w 1948 r. znajdziemy Ziemię Odzyskane zasadniczo zaludnione i względnie dobrze zagospodarowane. Stwierdziliśmy tego faktu oparte jest na realnych danych Ministerstwa Ziem Odzyskanych, które z końcem 1946 r. ujęło energicznie do pracy spraw politycznych i gospodarczych na powierzonych sobie terenach i wprowadza w uregulowane i spójny bieg tamtejszego życia.

Stabilizacja stosunków nad Bałtykiem, Odra i Nysa posunęła się tak dalece, że tu i ówdzie padły głosy o ewentualnej likwidacji tej wielkiej agendy zachodniej naszego kraju. Postulat ten uważa się jednak za przedwczesny. Daje on wprowadzić chłubne świadectwo z. O. i podkopywać jest chęć zabierających mimo to specjalny resort Rady Ministrów winien dalej iść nad Ziemią Odzyskaną.

Nie zgodzilibyśmy się z twierdzeniem, że utrzymywanie osobnego Ministerstwa mówi o odrębno-

ści odzyskanych terenów w naszym organizmie państwowym. We Francji nie ma nikt skrupułów, że dla Alzacji i Lotaryngii, pomimo że od prawie 30 lat należała znowu do Francji, istnieją odrębne przepisy i władze administracyjne, wymagają tego specyficzne warunki tego kraju i jego sąsiedztwo z Niemcami. Koordynowanie zarządzeń administracyjnych jest nadal konieczne ze względu na znaczne różnice zagadnień np. Śląska i Wybrzeża lub problematyki rolnej i przemysłowej na każdym z głównych terenów Ziem Odzyskanych. W istnieniu Ministerstwa Z. O. mamy gwarancję jednolitej polityki równomiernego i planowego rozpracowywania wszystkich zagadnień.

Gdy już mowa o rozpracowywaniu problematyki Ziem Odzyskanych nie podobna pominąć prac, dokonanych na tym polu przez świat nauki w postaci Rady Naukowej dla Zagadnień Ziem Odzyskanych i związanego z nią Biura Studiów Przesiedleńczo-Osiedleńczych w Krakowie. Jeszcze nie czas na podsumowywanie prac Rady Naukowej, ale obecnie można już

z całą pewnością powiedzieć, że niejedno z zagadnień realizowanych następnie przez rząd znalazło swój początek w Radzie Naukowej, której obrady stały zawsze na najwyższym poziomie i ożywiały je najszczersze chęć służenia rozkwitowi Ziem Odzyskanych.

Z łona Rady Naukowej wyszły regionalne plany osiedleńcze. Temu zespołowi naukowców przypada zasługa powołania do życia spółdzielni rolniczo-przemysłowych, opracowanie problematyki Wybrzeża itd. Nie ma takiego zagadnienia, które by w tym naukowym laboratorium gruntownie nie było prze-myślane i rozpracowane.

Wnioski i uchwały, powzięte na periodycznych sesjach Rady Naukowej stanowią drogowskaz zarówno dla władz ustawodawczych jak i wykonawczych. Jesteśmy właśnie przed IV sesją Rady Naukowej, która obradować będzie w czasie od 12 — 15 bm. w Krakowie i choćby na razie wzmianka o tej, niezmierznie pożytecznej pracy świata nauki wydaje nam się potrzebna i wskazana.

Jednym z czołowych zagadnień, którym zajmie się najbliższa sesja Rady Naukowej będzie sprawa dekoncentracji przemysłu na terenach południowych Ziemi Odzyskanej, a

w pierwszym rzędzie rozładowania zbyt silnej koncentracji w Zagłębiu górnolaskim przemysłu, urządzeń, instytucji i ludności.

Już w 1947 r. zauważono, że na Śląsk Górny i Dolny skierowała się nieproporcjonalnie wielka masa ludzka, która obalała plan osadnictwa regionalnego i stworzyła nadmierne zgęszczenie ludności i nierównomierne rozmieszczenie przemiosła drobnego i przemysłu. Tuż ba było już wówczas skierowywać nadwyżkę osiedleńczą z Polski i zza Bugu na Ziemię Lubuską i na Pomorze, które nie stanowiły takiej siły atrakcyjnej jak Śląsk.

W polskiej koncepcji ekonomiczno-przemysłowej nie mieści się obecny kierunek rozwojowy życia gospodarczego na Ziemiach Odzyskanych i potrzebne jest jak najszybsze ustalenie rodzaju przedsiębiorstw i instytucji, mających pozostać w najbardziej zgęszczonym górnolaskim Zagłębiu węglowym oraz na Dolnym Śląsku. Ścisłe z tym wiąże się ustalenie wytycznych dla potrzeb inwestycji i remontów w przemyśle, dla prac samorządu i akcji spółdzielczej. Kwestia dokształcania sił fachowych w przemyśle i rzemiośle jest również zagadnieniem pilnym, gdyż brak tych sił odczuwa coraz bardziej przemysł śląski.

Jeżeli Narodowy Plan Gospodarczy ma być wykonany w całej pełni i obecny plan 3-letni stanowić ma podstawę dla nowego planu gospodarczego, niezbędne jest poddanie rewizji obecnego życia gospodarczego na Ziemiach Odzyskanych, wyprostowanie krzywizn i usunięcia przerosłów, które mogą utrudnić dalszy normalny rozwój nie tylko ekonomii Ziemi Odzyskanych, lecz całej Polski.

Zasadniczym postulatem jest coraz większe zrastanie się życia gospodarczego nowych ziem ze starymi, niwelowanie różnic i stworzenie jednolitego organizmu gospodarczego, funkcjonującego normalnie z uwzględnieniem wszystkich jego aspektów politycznych, społecznych i ekonomicznych.

Sprawa ta w chwili obecnej obojętnej jest akcji kulturalno-oświatowej, zdrowotnej, rolnej, rzemieślniczej, użytkowej osobistej i przemysłowej stanowi trzon główny zagadnienia, które dojrzało do rozpracowania wszechstronnego i dogłębnego. Dobrze się stało, że Rada Naukowa dla Ziem Odzyskanych, trzymająca zawsze rękę na pulsie życia tych ziem, zagadnieniu temu poświęci również swe cenne debaty.

H. Barański.

Mało aptek — brak farmaceutów

Wrocław (ZAP). Najstarszą na Dolnym Śląsku instytucją samorządu zawodowego jest Izba Farmaceutyczna, utworzona w czerwcu 1945 r. Uruchomiła ona już wtedy kilka aptek we Wrocławiu, a dziś reprezentuje imponującą sieć placówek, rozmieszczonych na całym terenie w ilości 170. Sam Wrocław posiada ich 20, to jest 25 proc. stanu nie-nieckiego.

Apteki istnieją we wszystkich miastach powiatowych i w większych ośrodkach miejskich. W pażdzierniku ubiegłego roku nastąpił wykup aptek przez właścicieli i obecnie oczekują oni na ustalenie stanu prawnego, to jest udzielenie koncesji.

Aptekarstwo odczuwa bardzo dotkliwie brak farmaceutów. We Wrocławiu jest łatwiej uzupełnić stan pracowników, bardzo jednak ciężko zdobyć ich dla prowincji. Tak jak mało jest lekarzy, którzy chcieliby osiedlić się w małych ośrodkach, tak samo brak chętnych aptekarzy na obiecte poza Wrocławiem, Wałbrzychem, czy Jelenią Górą.

Od początku swej działalności Izba Farmaceutyczna stara się uzupełnić brak fachowców. Dzięki jej staraniom uruchomiono na Uniwersytecie Wrocławskim Wydział Farmaceutyczny i wspólnie z Izba Katedrą Odbudowano gmach tego wydziału. Całkowite ukończenie gmachu przewiduje się na rok przyszły. Z pomocą na także przyjęło Ministerstwo Ziemi Odzyskanych, które przeznaczyło na ten cel 15.000.000 zł. uzyskanych z wykupu aptek. Izba utrzymuje obecnie na wydziale 20 stypendystów.

Szerzymy oświatę

Rozwój sieci szkół powszechnych dla dorosłych

Wrocław. Od pierwszej chwili budowy szkolnictwa Kuratorium Okręgu Szkolnego Wrocławskiego organizowało kursy II i III stopnia, mające na celu ułatwienie dorosłym opanowania materiału nauczania w zakresie pełnej szkoły powszechnej i uzyskania po odpowiednich egzaminach świadectwa ukończenia szkoły.

W roku szkolnym 45/46 urzędowało 229 kursów, w roku 46/47 — 228 kursów, oraz w bieżącym roku szkolnym 250 kursów, z przeciętną roczną ilością słuchaczy

Ogrodnictwo odbudowuje się

Wrocław (ZAP). Trzeci już rok działa w dolnośląskim województwie Dolnośląski Bank Ogrodniczy. Rozpoczął on działalność z kwotą 3.500 zł, obecnie dysponuje własnym kapitałem w wysokości 2.700.000 zł. Przy pomocy kredytowej banku odbudowano dotychczas całkowicie 277 gospodarstw ogrodniczych. Najkosztowniej obiekt dla odbudowy w gospodarstwach ogrodniczych stanowią szklarnie. Oszkono do chwili obecnej z pożyczek bankowych 125.000 metrów kwadratowych, pozostałe jeszcze do oszklenia 87.000 metrów kwadratowych w 355 zakładach ogrodniczych. Największych zniszczeń w ogrodnictwie dochożących prawie do 99 proc., dokonała wojna na terenie powiatu wrocławskiego. W niewiele mniejszym stopniu dotknięty został ten dział gospodarki rolnej w powiatach wrocławskim, oleśnickim, trzebnickim i strzeleckim.

Bank Ogrodniczy udziela kredytów krótkoterminowych. W 1946 r. udzielono takich kredytów na ogólną sumę 22.000.000 zł, w ubiegłym roku ogólna suma kredytów podniosła się prawie trzykrotnie, wynosząc 60.000.000 zł. Na podkreślenie zasługuje fakt, że prawie 100 proc. pożyczek jest spłacanych w terminie, co umożliwia dalszą planową gospodarkę banku.

Nowy klub filatelistów

OPOLE. (hor) — W początkach kwietnia powstał w Opolu Klub Filatelistyczny. Tymczasowy zarząd Klubu stanowią: Bogumi Koczyński (prezes), Leonard Olejnik, Leopold Stanek, Stanisław Iwanicki, Roman Dziśdek i Alfred Bieński.

Kontyngent racie i kopyt

Katowice. — Izba Przemysłowo-Handlowa w Katowicach podaje do wiadomości, że otrzymała kontyngent racie bydłych oraz kopyt do rozdziału pomiędzy prywatne przedsiębiorstwa przemysłowe, podległe Izbie. Firmy zainteresowane winny złożyć do Izby do dnia 15 bm. zapotrzebowanie na te artykuły.

Sprawa wychowania muzycznego i estetycznego młodzieży

Z konferencji nauczycielstwa śląsko-dąbrowskiego w Katowicach

Katowice. (jmm) 9 i 10 kwietnia odbyła się w auli Śl. Technicznych Zakładów Naukowych konferencja nauczycieli śpiewu i muzyki ze wszystkich typów szkół z całego terytorium śląsko-dąbrowskiego, oraz kierowników ośrodków muzycznych, poświęcona zagadnieniom wychowania muzycznego i estetycznego młodzieży. Przybyli na nią wizytator ministerialny J. Swatoch oraz instruktorzy muzyki i śpiewu ze wszystkich kuratoriów z całej Polski.

Otwierając konferencję, kurator Śląskiego Okręgu Szkolnego, Jerzy Berek, wygłosił mowę, ujmując z jednej strony zależność rozwoju kultury duchowej od stopnia rozwoju kultury materialnej narodu, z drugiej zaś — zależność produkcji twórczej od możliwości i potrzeb konsumpcyjnych społeczeństwa. W dobie niestabilizowanego jeszcze pokoju światowego — mówił kura-

tor Berek — podchodzimy do zagadnień rozwoju kultury jako do problemu zaopatrzenia narodu w najpotężniejszą broń, która pozwoli mu na przetrwanie wszelkich kataklizmów dziejowych.

MUZYKA A WYCHOWANIE

Referat na temat wychowania muzycznego młodzieży wygłosił znany historyk muzyki, prof. UJ dr Jachimecki. Opierając się na faktach historycznych, prelegent wskazał na doniosłą rolę, jaką w wychowaniu ogólnym zawsze spełniała muzyka. Dlatego też tak ważnym zagadnieniem jest badanie właśnie w toku sprawy ustalania programów nauki szkolnej, m. in. nauki śpiewu i muzyki.

Prof. Jachimecki wskazał na szereg błędów w ogłoszonym projekcie programu tego przedmiotu, zwłaszcza na zbyt małą ilość godzin w szkole podstawowej, i usunięcie go

w zasadzie z gimnazjum. W tym stanie rzeczy prelegent wyraził obawę przed możliwością powrotu analfabetyzmu w wychowaniu muzycznym. Ponadto prof. Jachimecki zwrócił uwagę na problem bardzo istotny: na brak wykwalifikowanych nauczycieli, wywołany małą atrakcyjnością, niepopłatnością zawodu nauczycielskiego.

ZANIEDBANA ESTETYKA

Referat o wychowaniu estetycznym młodzieży wygłosił prof. U. J. dr Stefan Szuman. Spośród różnych kierunków wychowania intelektualnego, fizycznego, etycznego i estetycznego, w największym zaniedbaniu było dotychczas wychowanie estetyczne młodzieży, a następnie i społeczeństwa. O kulturze narodu bowiem stanowiła nie wybitni twórcy, lecz wielkość kręgu odbiorców.

Niezależnie od wyraźnych poczynań nadrobienia zaległości w wychowaniu estetycznym dorosłych, naczelnym postulatem winno być wychowanie młodzieży przez szkołę. Zadaniem wychowania estetycznego w szkole ogólnokształcącej nie jest nauczyć dobrze śpiewać, dobrze grać czy dobrze rysować, lecz nauczyć słyszeć, rozumieć i zachwycać się muzyką, umieć patrzeć na dzieła plastyków i widzieć w nich wielkość sztuki oraz wyrażać czystość smaku.

KONTAKT ZE SZTUKĄ

Idealem wychowania muzycznego — według prof. Szumana — będzie wychowanie nie jak największej ilości zawodowców, lecz wielkość kręgu dyletantów muzycznych.

„Dzicy“ osadnicy w zamkniętym powiecie

Głubczyce. Powiat głubczycki na Opolszczyźnie jest już zamkniętym dla osadnictwa spoza terytorium województwa, niemniej przeprowadzane kontrole wykrywają tu jeszcze niezarejestrowanych przez władze osiedleńców osadników z różnych stron Polski. Część z nich była tu w swoim czasie skierowana przez PUR, nie została jednak urzędowo wprowadzona przez kompetentne władze w użytkowanie gospodarstw. Oczywiście nie jest to winą osadników i nie mogą oni ponosić konsekwencji uchyleń urzędowania tej czy innej placówki z pierwszego okresu powojennego.

Są jednak i tacy osadnicy, którzy przybyli tu samowolnie, bez żadnego skierowania z góry Polskiej i osiedli na gospodarstwach poziemskich. Ponieważ jednak ci „dzicy“ osadnicy w znacznej większości bardzo porządnie gospodarują i są w powiecie elementem wybitnie pożytecznym,

przy tym konieczne praktykujących, lecz tylko w granicach, które by pozwalały na osobisty kontakt z dziełem, na umiejętność wygrania nawet dalekiego od doskonałości dzieła. Sztuka wymaga osobistych z nią kontaktów bez pośredników i komentatorów.

W procesie tym rola „nauczyciela wychowania estetycznego“ — jak pragnie prof. Szuman — aby nazywano nauczycieli śpiewu, rysunku i zajęć praktycznych w przeciwieństwie do absurdałnej, nieużywanej już nazwy „nauczycieli przedmiotów technicznych“ — jest ogromna. Fakt ten oczywiście narzuca formy kształcenia nauczycieli. W konkluzji prof. Szuman nawołuje do reformy katedr kształcenia nauczycieli.

Pierwszy dzień obrad zakończył się koncertem symfonicznym, danym specjalnie i bezinteresownie przez Filharmonię Śląską.

Wykłady dla farmaceutów w Katowicach

KATOWICE. — W ramach wspólnej działalności Izby Farmaceutycznej i Wojewódzkiego Wydziału Zdrowia, urzędującego w Katowicach, urzędującego dla farmaceutów. Celem tych wykładów jest podniesienie produkcji leków krajowych przez uaktywnienie laboratoriów aptecznych.

Szczegółowy program wykładów w dniach od 11 do 13 bm.: niedziela, 11 bm., godz. 10—12 — prof. dr Jan Muszyński, dziekan Wydziału Lekarskiego: 1) „Najważniejsze złoże w dziedzinie ziołolecznictwa i zielarstwa“; 2) „Skłonność do odurzania się“; godz. 12—14 — prof. U. J. dr Aleksander Kocwa: „Związki sulfamidowe i ich rola w lecznictwie“; poniedziałek, 12 bm., godz. 10—12 — prof. dr Marek Gaty-Kostyła, dziekan Wydziału Farmaceutycznego U. J.: „Zasady otrzymywania surowców leczniczych pochodzenia roślinnego“; godzina 12—14 — prof. U. J. dr Bolesław Skarżyński: „Nowe zdobycze biochemii w zastosowaniu do nauk farmaceutycznych, część I“; wtorek, 13 bm., godz. 10—12 — prof. U. J. dr Bolesław Skarżyński: „Nowe zdobycze biochemii w zastosowaniu do nauk farmaceutycznych, część II“; godz. 12—14 — dr Wacław Mroziński: „Uaktywnienie prac laboratoryjnych w aptekach.“

Wykłady odbywać się będą w sali dawniej „Pionierów Śląskich“ obok kina „Zorza“ w Katowicach, ul. Matejki 3, obecnie siedziby Zrzeszenia Rob. Spółdz. Spożywców.

Obrady pszczelarzy

Wrocław. (bp) Dnia 25 bm. odbędzie się we Wrocławiu o godz. 10 w gmachu przy pl. Legnickim 5, walne zgromadzenie Dolnośląskiego Związku Pszczelarzy. W programie — sprawozdanie z działalności związku za rok 1947, odczyt Leonarda Webersa o gospodarce w pasiekach, sprawy organizacyjne oraz wybór zarządu.

W godzinach popołudniowych przewidziana jest wycieczka uczestników zgromadzenia do pasieki L. Webersa, gdzie zostaną zademonstrowane nowe systemy uli i gospodarki pasiecznej.

Odczyty w Opolu

OPOLE. (hor) — W kwietniu br. są zapowiedziane następujące odczyty Tow. Przyj. Nauki i Sztuki w Opolu: 16 bm. „Po szczybach kultury“ — prof. J. Obuchowski, 23 bm. „Film i radio w rozwoju kultury narodu“ — red. Wł. Lubecki, 30 kwietnia „Stuki plastyczne“ St. Bober. Odczyty odbywać się w każdą piątek, w sali Muzeum Miejskiego, o godz. 18.

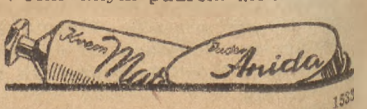
Szkolenie pełnomocników do spraw podatku gruntowego

Wrocław. (st) W celu doszkolenia aparatu pomocniczego wojewódzkiego pełnomocnika rządowego do spraw podatku gruntowego, odbyły się w Karpaczu w dniach od 8 do 25 ub. m. 2 turnusy kursu szkoleniowego. Kurs obejmował wykłady o ustroju i działaniu samorządu w Polsce, prawie administracyjnym, technice wymiaru podatku i egzekucji, technice inspekcji i inne. Wykładowcami byli dr Sargowicz, inspektorzy Broszkowski, Janowski, Tarnawski, Ludwiński, Szydłowski i Rymwid. Oba kursy zakończono egzaminami, odbyłymi pod kierownictwem woj. pełnomocnika, mgr. Zdzisława Karsta i naczelnika wydziału personalnego Urzędu Wojewódzkiego mgr. Romana Śliwy. Prynusami kursu byli pow. pełnomocnik do spraw podatku gruntowego na powiat Lubin — Sorocha, oraz zastępca pełnomocnika na powiat Wołów — Laszewski.

Na zakończenie kursu przemawiali m. in. pełnomocnik rządowy mgr Karst, oraz naczelnik mgr

Nadejść wkrótce dzień najbardziej niebezpieczny dla naszej urody. Mijamy się więc na baczności, ochraniając i pielęgnując naszą skórę. Wiosna to okres ustawicznych zmian temperatury. Obok ciepłych promieni słonecznych — przymrozki, deszcz, wiatr. Wszystko to działa ujemnie na delikatną skórę twarzy. Pod wpływem bowiem tych czynników, skóra sucha zaczyna pękać, łuszczyć się, a tuista wydziela więcej tłuszczu, co w jednym i drugim wypadku powoduje przedwczesne starzenie się skóry. Temu jednak można zapobiec przez codzienną pielęgnację skóry matowym kremem „Anida“, słonecznym kremem „Anida“ i ochronnym pudrem „Anida“.

Wyniki konkursu zespołów świetlicowych w Opolu

Opole. (hor) W wielkim konkursie świetlicowych zespołów teatralnych, odbywającym się w marcu i kwietniu w całej Polsce, a zorganizowanym przez związki zawodowe, Opole zostało wyróżnione jako miejsce konkursu dla zespołów teatralnych z 7 sąsiednich powiatów (opolskiego, niemodlińskiego, grodzkiego, prudnickiego, strzeleckiego, oleśnickiego i kluczborskiego). Komitet powołał do konkursu

14 zespołów, z których na scenie Teatru Ziemi Opolskiej w Opolu wystąpiło 9. Każdy zespół przed sądem konkursowym odegrał zgłoszoną uprzednio sztukę, trwającą około 30 minut.

Pierwsze miejsce uzyskał zespół świetlicowy fabryki materiałów wybuchowych z Krupskiego Młyna (pow. strzelecki), za inscenizację pt. „Pod batem pańszczyzny“ (na tle powieści „Kordian“ i „Cham“ — Kruczkowskiego, II miejsce — zespół ZZK Opole, za „Ludzi bez sumienia“, III miejsce — zespół Fabryki Trykotażu z Głubczyce za „Sąd nad latarnikiem“, IV miejsce — zespół Zakładów Chemicznych Zdziszowice za „W drodze na Berlin“.

Zespół Krupski Młyn, który uzyskał I miejsce, został wyznaczony do eliminacji wojewódzkiej, która wyłoni zespoły na konkurs ogólnopolski.

Muzeum Śląskie znowu otwarte

Bytom. (jz) Po przymusowej przerwie zimowej, spowodowanej brakiem funduszy na opłacenie opłat, hale wystawowe Muzeum Śląskiego przy pl. Sobieskiego 2, zostały z nastaniem wiosennej pogody otwarte dla publiczności. Muzeum jest otwarte codziennie w godzinach od 10 do 14, za wyjątkiem poniedziałków. Wstęp za dobrowolnymi datkami. W myśl regulaminu, młodzieży do lat 14 wolno jest je zwiedzać tylko po opiekuńczej starszych.

Naukowy Instytut Rzemieślniczy kształci fachowców

Wrocław. (PAP). Naukowy Instytut Rzemieślniczy we Wrocławiu rozwija coraz bardziej ożywioną działalność. Specjalny nacisk położono obecnie na szkolenie nowych kadr fachowców dla budownictwa. W związku z tym uruchomiono we Wrocławiu i Świdnicy 2 szkoły rzemiosła budowlanego wraz z kursami. Szkoły te przygotowują około 600 fachowców murarzy, cieśli, stolarzy, dekarzy, kanalizatorów i posadźkarzy. W siedzibie Instytutu we Wrocławiu otwarta będzie w najbliższym czasie szkoła dla kreślarek. Kandydatki przyjmowane będą po małej maturze lub szkole powszechnej nowego typu.

Poza tym Instytut prowadzi 19 kursów przysposobienia rzemieślniczego i doskonalenia zawodowego na terenie Wrocławia, Wałbrzycha, Świdnicy, Legnicy, Bystrzycy, Oleśnicy, Żegania i Brzegu. Na kursy te uczęszcza ogółem

Postępuje remont budynków szkolnych

Wrocław. Na terenie województwa wrocławskiego zajmuje szkolnictwo wszystkich typów 1560 budynków, z czego 700 budynków wymagało gruntownego remontu. Do czasu 1440 budynków nie nadaje się już do użytku. Sprzęt szkolny wraz z pomocnymi naukowymi spłonął w 70 proc. podczas działań wojennych, a reszta wymagała gruntownej naprawy.

W latach ubiegłych wydatkowano na remonty budynków około 140.000.000 zł, z czego najpoważniejszą pozycję wykorzystano szkolnictwo powszechne, szkoły zawodowe oraz Domy Dziecka. W obecnym roku szkolnym uzyskano dalsze kredyty inwestycyjne w wysokości przeszło 200.000.000 zł na remont 169 budynków. Największy kredyt otrzymało szkolnictwo powszechne, które kwotą 113.000.000 zł wyremontuje 86 budynków szkolnych. Następne pozycje, jak w latach ubiegłych, obejmują głównie szkolnictwo zawodowe — 28.500.000 zł na remont 19 budynków oraz Domy Dziecka, które otrzymają 20.000.000 zł na dalsze inwestycje. Rzeczywiste potrzeby remontowe szkolnictwa na terenie Dolnego Śląska wymagałyby w roku bieżącym kwoty 1 miliarda 250.000 zł.

Popyt na polskiego dorsza za granicą

Inni uczą nas rozumu

Katowice. (rs). Czechosłowacja zamówiła u nas ostatnio większą partię ryb morskich, a wśród nich przede wszystkim dorsza świeżego i wędzonego. Śląsko-dąbrowski oddział Centrali Rybnej w Chorzowie otrzymał polecenie wykonania części tego zamówienia i dostarczyć już kilku transportów do Morawskiej Ostrawy.

Eksport ten odbywa się bez uszczerbku dla spożycia krajowego, gdyż u nas wielu ludzi z niezrozumiałych powodów nie docenia dorsza i dlatego sprzedaje się go na rynku wewnętrznym o wielokrotnie, niż przynosiła połowy. Za granicą — przeciwnie, niż u nas — spożywcy ceną dorsza bardzo wysoko, a w Anglii, do której eksportujemy fillety dorszowe, uzyskując za nie bardzo korzystne ceny, stawia się go wyżej od popularnego u nas śledzia.

Z powodu licznie napływających z Czechosłowacji zamówień, eksport dorsza będzie w najbliższym czasie rozszerzony.

Uniewinniona od zarzutu odstępstwa

Wrocław. (st) Onegdaj przed wrocławskim Sądem Okręgowym odbyła się rozprawa przeciwko Irene Helman, oskarżonej o to, iż w czasie wojny, będąc we Wrocławiu jako obywatelka Państwa Polskiego, zgłosiła swą przynależność do narodowości niemieckiej. W toku dochodzeń, wyjaśniając przyczynę przynależności, Helman przyznała się do winy, wyjaśniając, że gdy miała 6 lat matka wywiozła ją z Poznania do Wrocławia, gdzie przez 8 lat uczęszczała do szkoły, mieszając u swej ciotki, Szedeckiej. W 1944 r. poznała Niemca Helmana, z którego wyszła za mąż, otrzymując tym samym obywatelstwo niemieckie. Wym obywatelstwo niemieckie, przewidywano przeprowadzonego przewidywano, Irene Helman została uniewinniona.

**PIĘGI i żółte plamy usuwa
krem i mydło przeciw piegom**

Mimoza

żądać wszędzie

„MIMOZA” — Lab. chem.-kosmet.
Mysłowice, ul. Powstańców nr 15

**BIURO BUDOWLANE PRZEMYSŁU WĘGŁO-
WEGO W ZABRZU, UL. ROOSEVELTA 28**

ogłasza

przetarg nieograniczony

na przeładunek materiałów budowlanych z wagonów kolejowych, transport i wyładunek tychże w miejscu wskazanym na nowobudujących się osiedlach górniczych:

- dla osiedla „Ruda” w Rudzie Śląskiej, stacją rozładunkową jest Ruda Śląska k. Zabrze — tory wolne,
- dla osiedla „Chorzów” w Chorzowie, stacją rozładunkową jest Chorzów Miasto — tory wolne,
- dla osiedla „Bytom-Centrum” w Bytomiu, stacją rozładunkową jest Bobrek-Karb — tory wolne,
- dla osiedla „Kostuchna” w Kostuchnie, stacją rozładunkową są Piotrowice Śląskie — tory wolne,
- dla osiedla „Bytków” w Michałowicach-Bytkowie, stacją rozładunkową są Siemianowice Śląskie — tory wolne,
- dla osiedla „Kocle Górki” w Piekarach Śląskich, stacją rozładunkową są Piekary Śląskie Szarlej — tory wolne,
- dla osiedla „Mysłowice” w Mysłowicach, stacją rozładunkową są Mysłowice — tory wolne.

Podklaski przetargowe oraz bliższe dane otrzymać można w Biurze Budowlanym Przemysłu Węglowego w Zabrzu, ul. Roosevelta 28, Dział Transportowy, pokój Nr 10, gdzie należy składać również osobne oferty dla każdego osiedla, bez znaków firmowych w zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na transport materiałów budowlanych dla osiedla” (tu należy wpisać nazwę danego osiedla) w terminie ostatecznym na 15 minut przed otwarciem ofert.

Otwarcie ofert nastąpi:

- dla osiedla „Ruda” — dnia 24. 4. 48 r. godz. 9;
- dla osiedla „Chorzów” — dnia 24. 4. 48 r. godz. 11;
- dla osiedla „Bytom-Centrum” — dnia 24. 4. 48 r. godz. 13;
- dla osiedla „Kostuchna” — dnia 26. 4. 48 r. godz. 9;
- dla osiedla „Bytków” — dnia 26. 4. 48 r. godz. 11;
- dla osiedla „Kocle Górki” — dnia 26. 4. 48 r. godz. 12.30;
- dla osiedla „Mysłowice” — dnia 26. 4. 48 r. godz. 14.15.

B. B. P. W. zastrzega sobie dowolny wybór oferenta, podział na częściowe transporty lub całkowite unieważnienie przetargu bez podania przyczyny.

Do oferty należy dołączyć kwit na złożone wadium w wysokości 2% oferowanej sumy w kasie B. B. P. W. w Zabrzu, ul. Roosevelta 28, albo w Narodowym Banku Polskim, Oddział w Zabrzu, pl. Warszawski 9, z zaznaczeniem, iż zwrócone zostanie na piśmie nasze polecenie w wypadku nieprzyjęcia oferty.

Dyrekcja Kolei Elektrycznych w Wałbrzychu ul. B. Chrobrego 2

ogłasza

z powodu unieważnienia — po raz drugi

PRZETARG NIEOGRANICZONY

na dostawę umundurowania, a mianowicie:

242 płaszczy sukiennych, 242 kurtek sukiennych, 242 spodni sukiennych, kroju i gatunku używanego przez Polskie Koleje Państwowe, w kolorze granatowym lub marengo.

Oferty w zalakowanych kopertach z podaniem terminu wykonania, należy składać w Dyrekcji Kolei Elektrycznych do dnia 27. IV. br. do godz. 10.

Otwarcie ofert nastąpi w Dyrekcji Kolei Elektrycznych w tymże dniu o g. 10.30.

Dyrekcja Kolei Elektrycznych zastrzega sobie prawo swobodnego wyboru oferenta bez względu na wysokość ceny, oraz prawo zwiększenia lub zmniejszenia zamówienia, jak również i prawo unieważnienia przetargu.

Wszelkich informacji dotyczących przetargu dzieła Sekretariat Ogólny Dyrekcji Kolei Elektrycznych w Wałbrzychu, ul. B. Chrobrego 2/II, pokój nr 25, tel. 18-46, wewn. 6. (1537)

remontu komina fabrycznego

wraz z naprawą przewodu gromochronu. Prosimy o złożenie ofert.

Młyn „Społem” w Strumieniu pow. Bielsko, 1534

Do sprzedania

w dobrym stanie i na chodzie:

- 2 samochody ciężarowe, marki „Studebaker” 5 t.
- 1 samochód ciężarowy marki „Ford V 8” 3 t.
- 1 samochód osobowy marki „Opel P. 4”
- 1 samochód osobowy marki „Mercedes 230”
- Nadto samochód ciężarowy marki „GMC” uszkodzony, wymagający remontu. Wiadomość: „Czytelnik” Katowice, 3 Maja 12 pod „1470”

Zgodnie z § 14 statutu K. Z. P. zwołuje się na niedzielę dnia 23. maja 1948 r. o godz. 11.30 do sali „Strzecha Górnicza” w Katowicach przy ul. Andrzeja

Walne Zebranie

Delegatów Kasy Zasiłków Pośmiertnych dla Urzędników i Robotników Okręgu Dyrekcji Kolei Państwowych w Katowicach z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie.
2. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania (18. 5. 47).
3. Sprawozdanie z działalności Zarządu.
4. Sprawozdanie Komisji Kontrolującej.
5. Dyskusja nad sprawozdaniem i udzielenie Zarządowi absolutorium.
6. Zmiana postanowień statutu odnośnie podwyższenia składek członkowskich i świadczeń.
7. Odbudowa domu przy ul. Kordeckiego 6.
8. Preliminarz na rok 1948.
9. Wniosek i wolne głosy.
10. Zakończenie.

(1530) ZARZĄD:

DOM WYPOCZYNKOWY PRACOWNIKÓW ODBUDOWY SZKLARSKA PORĘBA

poszukuje:

kierowniczkę gospodarczą

konieczna znajomość prowadzenia kuchni i ksiąg gospodarczych. Płaca miesięczna do 8.000 zł. pełne utrzymanie. Do objęcia od 1. maja 1948 r. Wymagane referencje i kwalifikacje. Podania kierować Szklarska Poręba, Partyzantów 481. (1515)

Zjednoczenie Kopalń Rudy Żelaznej w Częstochowie — poszukuje zaraz dobrego

fachowca — inżyniera, lub technika

z dłuższą praktyką na stanowisko Inspektora Dolomitomów i Zakładów Wapienniczych podległych Zjednoczeniu.

Zgłoszenia przyjmuje Dział Personalny Zjednoczenia Kopalń Rudy Żelaznej w Częstochowie, Al. Kościuski 14a, I piętro.

Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu. 1534

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Ogłaszam, że dnia 16. 4. 1948 r. o godz. 9, sprzedam publicznie w Katowicach, ul. Br. Alberta 3 samochód 4-osobowy, „Skoda-Popular”

oszacowany na sumę 250.000.— zł. Następuje

o godz. 10 w Siemianowicach, Sienkiewicza 4

meble mieszkalniowe

oszacowane na sumę ogółem 90.000.— zł.

Ruchomości można oglądać w dniu terminu na miejscu sprzedaży.

St. Tasarek
Komornik Sądu Grodzkiego
w Katowicach rew. II

1541

PAŃSTWOWA WYTWÓRNIĄ OPTYCZNA w Jeleniej Górze, ul. Dewajtis 10/12

poszukuje

samodzielnego księgowego

obeznanego z buchalterią przemysłową i jednolitym planem kont.

Warunki do omówienia.

Dyrekcja Gliwickiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego

GLIWICE, ul. M. Strzody 2

ogłasza

PRZETARG OFERTOWY NIEOGRANICZONY

na wykonanie demontażu i załadunku sprężarki powietrznej, znajdującej się w kopalni Bolesław Chrobry w Wałbrzychu na szybie Maria.

Zainteresowani proszeni są o podjęcie ślepego kosztorysu w biurze technicznym Gliwickiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego — Gliwice, ul. M. Strzody 2.

Termin złożenia ofert w zalakowanej kopercie — 10 dni po ukazaniu się niniejszej notatki. (1535)

PAŃSTWOWE NIERUCHOMOŚCI ZIEMSKIE, CIEPLICE ŚLĄSKIE, UL. JAGIELLOŃSKA 2

przyjmie natychmiast

kierownika

fabryki krochmalu

kierownika

fabryki przetworów warzywnych i owocowych

urzędnika

w referacie przemysłu rolnego
Fabryki położone są na Dolnym Śląsku. Produkcja przewidziana w dużym zakresie.

Reflektuje się na sile z wykształceniem fachowym i praktyką zawodową.

Uposażenie wg. umowy. W ramach ustalonych wynagrodzeń. Nieuwzględnione podania pozostają bez odpowiedzi. (1519)

BIURO BUD. ZAKŁ. WŁÓKIENNICZYCH zakupi

kocioł parowy

2-płomienicowy o ciśn. rob. 6—8 atm.
i pow. ogrzew. 100—120 m².

Wyczerpujące oferty z opisem technicznym, z rokiem budowy, należy składać w Biurze Budowy Zakładów Włókienniczych w Łodzi, ul. Sienkiewicza Nr 47. 1497

DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH Okręgu Legnickiego w Zielonej Górze SPRZEDAŻE 1521

każdą ilość drewna opałowego

w cenie od 600—1250 zł za 1 mp. loco las przy pniu. Szczegółowych informacji w sprawach sprzedaży udziela Biuro Użytkowania i Zbytu Drewna Zielona Góra, ul. Stalina 11.

MEYER DO CHEMIKAŁU

kupimy „Bora” Katowice, Białost. 40 (179)

Walne posady

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI WYKONAWCZYNI

Odpowiedzi Redakcji

„Edzio”. We wszystkich krajowych wyższych uczelniach, wprowadzone są dla nowowstępujących obowiązkowe badania stanu zdrowia, a w wypadku stwierdzenia, że kandydat jest ciężko chory, lub że mógłby zarazić innych, do uczelni nie przyjmuje się go. Jeżeli jednak ktoś już jest przyjęty, dopuszczenia go do egzaminów nie uzależnia się od jego stanu zdrowia, musi się jednak poddać kuracji, o ile lekarz uczelni uzna to za konieczne.

Na 2 i 3 pytanie nie możemy Państwu dokładnie odpowiedzieć. O ile nam wiadomo, w Krakowie na farmacji ostatnio nie było zbyt wielkiego przepelnienia. Przynałość partyjna o przyjęciu na uniwersytet nie decyduje.

A. Janus, Miasteczko Śl. Ządany numer naszego piśma wysłaliśmy pod pańskim adresem. Sprawa pokrzywdzonych emerytów leży nam bardzo na sercu i bezwzględnie w naszych artykułach jeszcze do niej powrócimy. W wypadku, o którym pan pisze, należało by się zwrócić o rentę do Zakładu Ubezpieczeń w Chorzowie, a o ile zainteresowany nie przepracował wymaganej dla wypłacenia renty ilości lat, Zakład ten powinien się zwrócić do Państwowego Zakładu Emerytalnego, o przelew wpłaconych przez niego składek, w czasie gdy pracował na kolei.

A. Liszka, Lubliniec. Byliśmy o sobiście w sprawie pańskiego zwągnięcia w Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Katowicach (szkoda tylko, że pan nie podał jego nazwiska). Jak nas tam poinformowano, wszystkie

sprawy emerytalne tak długo trwają, bo Państwowy Zakład Emerytalny w Warszawie ma ich bardzo dużo, a sam się dopiero organizuje. Trzeba się więc uzbroić w cierpliwość i czekać, a nie zaskodzić napisać do Państw. Zakładu Emerytalnego w Warszawie, ul. Inflancka 6, prośby o przyspieszenie sprawy.

E. Rajcowa Katowice. Nie pisze pani, czy przy domku jest pole, a to jest bardzo ważne przy uzyskaniu pożyczki, bo o ile ktoś posiada ponad 3 ha pola, pożyczki udziela Bank Rolny, a jeśli mniej — Bank Gospodarstwa Krajowego, który jednak udziela w pierwszym rzędzie pożyczek na odbudowę domów, leżących w obrębie miast. Pani musi się w sprawie pożyczki zwrócić do Banku Gospodarstwa Krajowego w Krakowie, bo domek pani leży w jego rejonie.

P. W. R. — Sprawy podobne do pańskiej zdarzają się dość często, a ponieważ, w ustawodawstwie naszym nie są one jeszcze szczegółowo opracowane, spotyka się często różne dowolności. Jako zasadę przyjmuje się jednak, że fabryka, żądająca od pana wyprowadzenia się, musi panu dostarczyć mieszkania równorzędnego, przy czym równorzędnosc ta musi polegać nie tylko na wyposażeniu mieszkania (jego wielkość, wygodę itp.), ale i na jego położeniu, bo jest jasne, że takie same mieszkania, położone na peryferiach i w śródmieściu nie są sobie równorzędne. Niech się pan nie da zastraszyć, bo tę metodę się często stosuje i niech pan śmiało broni swoich praw.

Jak realizować spadki w Ameryce?

Warszawa. (PAP). W Konsulacie Generalnym w Chicago, którego okręg działania obejmuje największe skupiska polskie, załatwianych jest wiele spraw spadkowych, w których zainteresowani są obywatele nasi w Polsce, jako spadkobiercy krewnych, osiadłych w Ameryce. Spraw takich jest tam obecnie na ogólną sumę około 180.000 dol., prócz sumy około 100.000 dolarów już

Rejestracja polskich należności w Palestynie

Warszawa. Brytyjskie Ministerstwo Kolonii wyraziło zgodę na rozpatrzenie podań osób prawnych i fizycznych, zamieszkałych w Polsce, w sprawie indywidualnego zwolnienia aktywów, które zostały w czasie wojny zablokowane w Palestynie.

Wszyscy posiadacze zablokowanych w czasie wojny na terenie Palestyny rachunków, papierów wartościowych i należności w bankach, firmach palestyńskich itp., tak osoby fizyczne, jak i prawne (spółki, firmy, stowarzyszenia urzędowe itp.) winny we własnym interesie w możliwie najkrótszym czasie, a w każdym razie przed 1 maja 1948 roku, zgłosić je w Banku Polska Kasa Opieki S. A. w Warszawie, ulica Krucza 46 (tel. 8-66-16).

załatwionych spadków, ułożonych na rachunkach oszczędnościowych w banku dla spadkobierców zamieszkałych w Polsce.

Korzystając z tego, że ustawa spadkowa stanu Illinois i regulamin Sądu Spadkowego pozwalają na zastępstwo Konsulatu bez pełnomocnictwa spadkobierców, Konsulat zgłasza pretensje spadkowe w imieniu spadkobierców bez wymaganych zwykle dokumentów i pełnomocnictw.

Ponieważ przy tym wszelkie czynności związane z sądowym przyznaniem spadków załatwia urzędnik Konsulatu, który jako adwokat, ma uprawnienie do praktykowania w sądach amerykańskich, przeto konsulat nie potrze-

buje opłacać amerykańskich adwokatów i zaoszczędza w ten sposób spadkobiercom spore sumy, stanowiące od 10 proc. do 15 proc. sum spadkowych.

Prócz tego zgłoszenie zastępstwa przez Konsulat bez pełnomocnictw spadkobierców usuwa konieczność tłumaczenia dokumentów, które w niektórych sprawach spadkowych są bardzo obszerne, wymagające wiele pracy. W ten sposób również zaoszczędza się spadkobiercom kosztów.

Nie odmawiaj datku na budowę! Sanatorium P. C. K. w Rabce zwróci zdrowie dziecku śląskiemu!

Śluchamy radia

Wtorek 13 kwietnia
5.58 Sygnał i zapowiedź stacji. 6.00 Sygnał i „Kiedy ranne”. 6.05 Gimnastyka. 6.15 Wiadomości. 6.30 Zegar. 7.00 Muzyka. 7.15 Zegar. 7.30 Program. 7.40 Informacje. 8.25 Skrzynka PC. 8.35 Odcinek powieści. 8.50 Trud. 9.00 Muzyka. 9.15 Lekcja j. czeskiego. 9.20 Sygnał czasu i hejnał. 12.04 Dziennik. 12.25 Koncert rozrywkowy. 12.50 Ogłoszenia. 13.00 Muzyka. 13.05 Koncert. 13.10 Muzyka popularna. 13.30 Zegar. 13.40 Komunikaty. 13.50 Informacje. 14.15 Aktualia. 14.25 Lekcja j. czeskiego. 14.40 Muzyka. 15.00 Dziennik. 15.30 Kłęk szachistów. 16.35 Trud. 16.50 Osada rybacka. 16.55 „Sprawy Whitefielda”. 17.35 Muzyka. 17.45 RUL. — Rozwój nowego pokolenia. — „Można muzykę”. 18.45 Odcinek powieści. 19.15 Koncert symfoniczny w przerwie: dziennik. 21.00 Ze wspomnień o Karolu Marxie. 21.25 „Lekkie ludowe Lubelszczyzny”. 21.45 Koncert. 22.45 Program. 22.50 Muzyka lekka. 23.00 Dziennik. 23.15 Program. 23.30 Zakończenie i hymn.

Teatr im. St. Wyspiańskiego — Mała Scena

„Pan inspektor przyszedł” Sztuka w 3 aktach I. B. Priestleya

„Pan Inspektor przyszedł” nareszcie do Katowic, przeszedłszy przedtem niemal przez wszystkie sceny w Polsce. Przyszedł, no i jak było do przewidzenia, zrobił tym swoim przyjściem należyte wrażenie. Trudno bowiem znaleźć rzecz tak świetnie zmontowaną sceniczną, jaką jest sztuka Priestleya.

Ale oczywiście nie tylko chodzi

o samą strukturę dzieła, lecz przede wszystkim o problem, który ono przedstawia i który rozwiązuje. Teza, że za sobkostwo społeczne ponosi się konsekwencje i że nie wolno bezkarnie czynić zła, nawet w tym wypadku, kiedy się tego co się czyni, wcale za zło nie uważa, została tutaj przeprowadzona z całą wyrazistością i, co ważniejsze, przekonująco.

Rzecz prosta, że sam fakt smutnych losów biednej dziewczyny, wykorzystanej kolejno dziwnym zbiegiem okoliczności przez całą rodzinę bogaczy, nie jest bynajmniej dowodem tezy. Ostatecznie przecież mityczna Anna Smith, o ile została wyrzucona z fabryki przez seniora Birlinga, to nie musiała zostać uwiedzona przez narzeczonego jego córki, stracić następnie posadę przez tęż córkę, zając w ciążę przez Birlinga-junióra, a zgubić ostatnią szansę życiową przez mamę Birling. Wszystko to mogły z nią uczynić zupełnie inne osoby, nie mające nic wspólnego z rodziną Birlingów. Albo w ogóle życie Anny Smith mogło się potoczyć całkiem odmienną drogą.

Ale perypetie Anny Smith są niejako przypowieścią ewangeliczną i symbolem, który dopiero trzeba uogólnić i zastosować do szerszych zjawisk życia społecznego, a wtedy stają się one prawdziwym dowodem tezy Priestleya, tezy głęboko humanitarnej i tezy sprawiedliwej.

Dlatego też Inspektor Goole nie jest inspektorem policji z prawdziwego zdarzenia, tylko symbolem sumienia społecznego, sumienia ostrzegającego i przypominającego o istnieniu pewnych kardynalnych obowiązków, regulujących stosunek człowieka do człowieka. Rodzina Birlingów, będąca zresztą też symbolem warstw posiadających, została ostrzeżona i surowo napomniata. Poza tem jednak nie jest to nie stan. Bo coż prawdziwy inspektor policji będzie mógł wyciągnąć za konsekwencje karne w stosunku do niej? Żadnych. Wszystko to bowiem, co się stało z Anną Smith na skutek przy-padkowego zetknięcia się jej z Birlingami, było rzeczą w sensie ustawy legalną, a w sensie życiowym normą. Fabrykantowi wolno było wyrzucić robotnicę, rozkapryszonej Sheili Birling wolno było być zazdrosną o ironiczny uśmiech ładnej sprzedawczyni. Geraldowi wolno było nawiązać romans z młodą dziewczyną, Erykowi również wolno było z nią romansować i narażać biedną Annę na konsekwencje macierzyństwa, a mamie Birling wolno było odmówić nieślubnej przyszej matce wsparcia.

Wolno było...? Otóż właśnie Priestley udowadnia, że nie było wolno! W żadnym wypadku nie wolno było nikomu z nich tych rzeczy robić, pomimo, że każde z Birlingów, czyniąc krzywdę Annie Smith, było przekonane, iż postępuje zgodnie ze swoim kodeksem moralnym. Ale Pan Inspektor przychodzi i kładzie łopatką do głowy wszystkim współwinnym nieszczęsnemu dziejom ubogiej dziewczyny, że istnieje inny kodeks moralny, kodeks moralny sumienia społecznego, i że tylko ten jest obowiązujący, a nie kodeksy poszczególnych Birlingów. I jeżeli Birlingowie tego nie

rozumieją, to im się to kiedyś przypomni w sposób zupełnie różny od sposobu, w jakim im owe prawdy przypomina Pan Inspektor.

Priestley umieścił akcję swego „Inspektora” dokładnie w czasie i przestrzeni. Rzecz dzieje się w Anglii przed pierwszą wojną światową. Wynika to niedwukrotnie zarówno z tekstu (wzmianki o politycznych wystąpieniach Wellsa i Shawa, mówach Wilhelma II, niewiary w możliwości tej pierwszej wojny itd.) jak i z sytuacji (brak należytego ustawodawstwa robotniczego itp.). W Katowicach jednak potraktowano sztukę zupełnie współcześnie (kostiumy), wprowadzając do akcji nawet telefon, automatyczny, którego w 1912 czy 1913 roku jeszcze w ogóle na świecie nie było. Te niekonsekwencje można było usunąć. Albo skreślając odpowiednie „kwestie” w tekście, albo też umiejscawiając akcję wyraźnie w Priestleyowskiej epoce historycznej.

Poza tym sztukę wystawiono i zagrano bardzo dobrze i starannie. P. Brochwicz w roli Arthura Birlinga wykazał jeszcze raz nieprzeciętne walory swego kunsztu aktorskiego, aczkolwiek, jak na przyszłego barona, powinien był wyglądać troszkę mniej nuro-woriszowsko. Jako Pani Birling wystąpiła p. Rozwadowska i bardzo udatną sylwetkę angielskiej Pani Dulskiej, która jednak w razie mianowania jej przez Jego Królewską Mość oryginalną Lady, wykaze zapewne więcej dystynkcji.

Młode pokolenie Birlingów reprezentowali bez zarzutu świetnie w każdym momencie p. Brochwicz (Sheila Birling) i p. Łobodzinski (Eryk Birling), zaś p. Rydel w roli Geralda Crofta dodał jeszcze jeden listek do swego dość już pokazanego wawrzynu sławy. Osobną wzmiankę należy poświęcić p. Hierowskiemu, który jako niesamowity Inspektor Goole wywiązał się z prawdziwym talentem z trudnego zadania przedstawienia symbolu sumienia społecznego i w żadnej z sytuacji nie popadł w szablon tak łatwo, nie nasuwający w tej sprawie eksponowanej roli.

Reżyserował całość p. Krzeminski. Dekoracje prof. Pronaszki bardzo zgrabnie powiększyły mikroskopijną scenkę, aczkolwiek kominek wraz z telefonem włożymy razem z na widownię, ponieważ jednak w nim się nie paliło, więc wszystko było w porządku.

Trik z reflektorem, oświetlającym każdego poszczególnego „oskarżonego” do przodu, ale już nie użyty przez wszystkie inne sceny, na które Pan Inspektor przychodził.

No i jeszcze jedno: Czy portu w domu przyszłego barona należało się koniecznie z kafelek, nie z oryginalnej butelki...?

Bolesław Surówka

HUMOR

— No i co pan potem potrafi jeszcze zrobić...? („Colliers”)

SPORT

Kasperczyk, Grzywocz, Antkiewicz, Rademacher, Chychła, Zagórski, Szymura i Jaskółka zdobyli tytuły

Warszawa (tel. wł.). W niedzielę zakończyły się w Warszawie indywidualne mistrzostwa bokserskie Polski. Największą niespodzianką finałowych spotkań były porażki Olejnika w wadze półśredniej i Klimeckiego w wadze ciężkiej. Reprezentanci Śląska — Grzywocz i Rademacher, zdobyli mistrzowskie tytuły.

Wyniki poszczególnych spotkań przedstawiają się następująco:

w wadze muszej Kasperczyk (Poznań) zwyciężył nieznacznie na punkty silniejszego fizycznie Sowińskiego (Gdańsk); w wadze koguciej

Grzywocz (Śląsk) po zaciętej walce odniósł zwycięstwo punktowe nad Czarneckim, przeważając we wszystkich trzech starciach.

W wadze piórkowej Antkiewicz (Gdańsk) po raz drugi z kolei zdobył tytuł mistrza swej kategorii, bijąc po wyrównanej walce Czortka (Gdańsk). W wadze lekkiej Rademacher (Śląsk) zwyciężył pewnie na punkty Skierkę (Gdańsk);

w wadze półśredniej Chychła pokonał zeszlizorocznego mistrza Polski, Olejnika, na punkty;

w wadze średniej Zagórskiemu (Warszawa) przynależne zwycięstwo punktowe nad Pisarskim (Łódź);

w wadze półciężkiej Archacki (Warszawa) przegrał wysoko na punkty z Szymurą (Poznań);

w wadze ciężkiej Jaskółka (Łódź) zwyciężył nieznacznie

na punkty Klimeckiego (Poznań).

Huta Pokój — Flota Gdynia 14:2

Nowy Bytom. — W spotkaniu pięciarskim B-klasowy zespół Huty Pokój pokonał niespodziewanie wicemistrza Wybrzeża w przekonującym stosunku 14:2. Gospodarze wzmocnili swój skład Rudnerem (27 Orzeł) oraz Paterkiem ze Slavii Rudy, co w znacznej mierze wpłynęło na wysoki wynik spotkania.

W klasie A Opola

Zabrze. W niedzielnych rozgrywkach klasy A Śląska Opolskiego padły następujące wyniki:

GRUPA I
Kopalnia Ludwik Mikulczyce — Piast Gliwice 1:1 (1:0).
Polonia I b — Odra Opole 4:1 (2:1).
Liniarnia Bytom — Plania Racibórz 3:3 (2:1).
Pogoń Zabrze — Chrobry Groszowice 5:1 (3:1).

GRUPA II
Lubliniecki KS — Pogoń Prudnik 0:1 (0:0).
Grom Nysa — RKS Szombierki 1:1 (0:1).
Lwówianka Opole — Kopalnia Mikulczyce 2:0 (0:0).
RKS Zagłębianka — RUCH Sosnowiec 5:1 (1:0).
RKS Czarni — RKS Zagłębie 0:2 (0:1).
RKS Piomien — RKS Będzin 4:1 (2:0).
RCKS Czeladź — Cyklon 7:2 (2:0).

POLONIA IB BYTOM — ODRA OPOLE 4:1 (2:1)
LWOWIANKA OPOLE — KOP. MIKULCZYCE 2:0 (0:0)

GRUPA I
Pogoń Zabrze 10 16 42:17
Piast Gliwice 10 16 37:15
Liniarnia Bytom 10 14 26:22
Kop. Ludwik Mik. 10 11 26:20
Plania Racibórz 10 9 25:28
Chrobry Groszowice 10 6 19:32
Polonia IB 10 6 17:36
Odra Opole 10 2 12:35

GRUPA II
RKS Szombierki 10 16 32:12
Zjednoczenie Zabrze 10 15 28:11
Lwówianka Opole 10 13 19:6
RKS kop. Mikulcz. 10 12 27:25
Pogoń Prudnik 10 11 22:18
ZZK Gliwice 10 8 13:31
Grom Nysa 10 3 11:29
Lubliniecki KS 10 2 11:31

Czarny dzień piłkarstwa krakowskiego

Ruch — Cracovia 4:0 (3:0)

Kraków (tel. wł.). Rozegrany w Krakowie w obecności 25.000 widzów mecz ligowy pomiędzy dwoma drużynami pretendującymi do pierwszego miejsca w tabeli — Cracovią i Ruchem, zakończył

się zdecydowanym zwycięstwem drużyny śląskiej w stosunku 4:0 (3:0).

Cracovia zawiódła srodze swych zwolenników. Zagrała bardzo słabo we wszystkich liniach, przy czym jedynie

Parpan na środku pomocy wywiązał się ze swego zadania możliwie. Nie był on jednak w stanie przeciwstawić się doskonale grającemu atakowi Ruchu, który zagraniami swymi stwarzał pod bramką wiele niebezpiecznych sytuacji, a gracze jego, znajdując się w dobrej dyspozycji strzałowej, wykorzystali umiejętnie dogodne pozycje.

Gra była szybka, interesująca i dostarczała widzom wiele emocji. Zdobywcami zwycięskich bramek dla Ruchu byli: Przechlerka 2, Alszner i Cieślak po 1. Sędziował p. Winiarski z Łodzi.

ZZK (Poznań) — Polonia (Warszawa) 2:1 (0:1)

Poznań (tel.). Kolejarzy poznańscy pokonali nieznacznie exmistrza Polski, warszawską Polonię.

Początkowo zanosiło się na porażkę miejscowych, gdyż w pierwszej części Polonia była drużyną lepszą, uzyskując ze strzału Jajnickiego prowadzenie. Po przerwie obraz gry zmienił się na korzyść gospodarzy, którzy po wyrównaniu przez Polkę, zdobyli zwycięską bramkę ze strzału Anioły.

Legia — Warta 2:1 (1:1)

Chorzów. Przy szczelnie wypełnionej widowni (ok. 10.000 widzów) rozegrany został w Chorzowie mecz ligowy

Legia — Warta 2:1 (1:1). W Warszawie (tel.) Młda niespodziankę sprawiła drużyna wojskowych swoim zwolennikom zwyciężając nieznacznie lecz zasłużenie mistrza Polski, poznańską Wartę.

Polonia (Bytom) — ŁKS 4:3 (0:2)

Bytom. Na miejskim stadionie Polonia po bardzo dramatycznej walce pokonała ŁKS w nikłym 4:3 stosunku. Bytomiaczy wystąpili do meczu w zmienionym składzie z Belonkiem w pomocy, Ce-glarkim i Kazimierowiczem w ataku.

Tarnovia — Garbarnia 2:0 (1:0)

Tarnobrzeg. W meczu ligowym Tarnovia pokonała Garbarnię w stosunku 2:0 (1:0). W meczu, którego wynik oczekiwany był z dużym zainteresowaniem. Na ogół liczone są ze zwycięstwem Wisły, toteż wygrana AKS została przyjęta przez kibiców tego klubu z prawdziwą satysfakcją.

Rymer — Widzew 3:0 (0:0)

Łódź. (tel.) Po wyrównanej pierwszej części gry, górniczy kop. Rymera sprawili swoim zwolennikom młdą niespodziankę, zdo-bywając cenne dwa punkty.

Po niedzielnych meczach ligowych stan tabeli przedstawia się następująco:
Ruch Chorzów 3 6 12:3
Kop. Rymer 3 4 6:3
Legia Warszawa 3 4 5:3
AKS Chorzów 3 4 7:5
Cracovia 3 4 7:6
Tarnovia 3 4 4:4
Polonia Bytom 3 4 7:7
Wisła Kraków 3 3 9:3
ZZK Poznań 3 3 6:6
Warta Poznań 3 2 5:6
Widzew Łódź 3 2 5:8
Garbarnia Kraków 3 2 1:3
ŁKS Łódź 3 0 7:13
Polonia Warszawa 3 0 3:13